

Seimo nariai reikalauja ataskaitos už Lietuvos valstybės pajamas

Vilnius, gruodžio 1 d. — Trisdešimt du Seimo opozicinių frakcijų nariai paskelbė kreipimąsi į Lietuvos Valstybės kontrolės departamentą ir į Generalinę prokuratūrą, reikalaudami patikrinti, ar Lietuvos valstybės pajamos yra teisingai tvarkomos ir investuojamos. Jų pareiškime rašoma:

„Lietuvos Bankas ir Lietuvos Respublikos vyriausybė už valstybės pajamas, gautas leidžiant litus į apyvartą, perka JAV dolerių ir juos išveža iš Lietuvos. Pagal 1994 m. lapkričio 1 d. duomenis, į išdą dėl to neįplaukė 1,278 milijonai litų, gautų už pinigų, kuriuos valstybė išleido į apyvartą. Tai prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams. Iš viso, įskaitant ir tarptautinių organizacijų suteiktus valiutos kreditus, skirtus krašto ekonomikai stabilizuoti, iš Lietuvos į užsienio bankus atitraukta virš 500 milijonų dolerių. Tai beveik tiek pat, kiek ir visas 1994 metų valstybės biudžetas. Šis antrasis valstybės biudžetas naudojamas be kontrolės ir naudos valstybei, priešingai, nurodytųjų 500 milijonų dolerių išvežimas iš Lietuvos į užsienį daro milžinišką žalą valstybei, nes tokia suma sumažinamos investicijos, gyventojų ir valstybės pajamos.

„Už tinkamai investuotus 500 milijonų dolerių užsienio bankai turėtų sumokėti bent 120 milijonų litų palūkanų kasmet. Pagal įstatymą Lietuvos Banko pajamos, gautos leidžiant į apyvartą pinigus (už juos dabar perkami JAV doleriai), taip pat kitas jo pelnas (liktas atskaicius lėšas išlaidoms, numatytoms pagal Lietuvos Banko statutą, padengti) turi būti pervedamos į valstybės biudžetą. Tačiau to beveik nenumatoma daryti: pavyzdžiui, 1995 m. biudžete planuojamos tokio pobūdžio iplaukos tesudaro vos kelis milijonus litų. Už minėtos astronominės dolerių sumos dalį, vienuose užsienio komerciniuose bankuose tegausime menkos 3%-4% palūkanos, o už kitas paskolas Lietuvos Bankui mokama didesnė nei 6% palūkanos. Šių investicijų tvarka nėra reglamentuota, tai sudaro palankias sąlygas piktnaudžiauti, be jokios kontrolės naudojant šias milžiniškas, valstybės biudžeto dydžio, lėšas. Be to, ir tos nedidelės palūkanos nepatenka į valstybės biudžetą.

„Todėl kreipiamės į Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės departamentą ir Generalinę prokuratūrą ir prašome išsiaiškinti, ar Lietuvos Banko ir Lietuvos Respublikos vyriausybės atsakingi pareigūnai nepiktnaudžiauja savo tarnybine padėtimi, neviršijimą savo pareigybinių įgaliojimų ir ar nedaro žalos valstybei:

- 1) Pervesdami iš Lietuvos į užsienio bankus šimtus milijonų JAV dolerių, nupirkę už lėšas, kurios priskirtos valstybės biudžetui;
- 2) Iš užsienio komercinių bankų gaudami ir priskaičiuodami prie Lietuvos Banko pelno

nedideles palūkanas už didelę dalį valiutos atsargų, šimtai milijonų dolerių paskolintų ar perskolintų užsienio bankams;

3) Nepervesdami iš Lietuvos Banko pelno į valstybės biudžetą palūkanų už nurodytuosius 500 milijonus dolerių, kuriuos valstybė sukaupe, leisdamą ir apyvartą litus, kai Lietuvos Banko statutas neleidžia valstybės iplaukų už pinigų emisiją priskirti prie Lietuvos Banko pajamų;

4) Nepervesdami į Lietuvą iš tarptautinių organizacijų gautų 99 milijonų dolerių kreditų, už kuriuos Lietuva moka 7% metinių palūkanų, tačiau, perskolindama juos užsienio komerciniams bankams, tegausa 3%-4% procentus metinių palūkanų.

„Prašome išsiaiškinti kokio dydžio žala padaroma Lietuvai dėl to, kad iš Lietuvos atitraukiami 500 milijonai dolerių, o į valstybės biudžetą neįplaukia pajamos už išleidžiamus į apyvartą litus bei palūkanas už užsienio bankuose laikomas valstybės valiutos atsargas.

„Kartu prašome išsiaiškinti ir informuoti mus apie tai, kokiuose užsienio bankuose ir kokios konkrečios Lietuvos užsienio valiutos rezervo sumos yra investuotos, kokios konkrečios ir kokiam laikui pasirašytos šių lėšų skolinimo sutartys ir kiek valstybė gauna metinių palūkanų (procentais) ir atitinkamomis pinigų sumomis, gautomis nuo konkrečios sutarties sudarymo iki šiol ir numatomomis gauti iki tos sutarties galiojimo pabaigos) pagal atskiras sutartis“, baigia pareiškimą 32 Seimo opozicinių frakcijų nariai.

Klaipėdoje paminėtas Didžiosios ir Mažosios Lietuvos susijungimas

Vilnius, gruodžio 2 d. (AGEP-LR) — Klaipėdoje gruodžio 2 d. buvo surengta mokslinė konferencija „Mažosios Lietuvos kalba ir kultūra“, skirta paminėti Didžiosios ir Mažosios Lietuvos susijungimo metinėms.

1918 m. lapkričio 30 d. Mažosios Lietuvos tautinė taryba Tilžėje pasirašė aktą, kuriuo pareikalavo Mažąją Lietuvą prijungti prie Didžiosios. Sena lietuvininkų svajonė — būti drauge su visų lietuvių tauta — iš dalies įgyvendinta tik po 1923 metų sausio 15 d. sukilimo, kai prie Didžiosios Lietuvos buvo prijungtas Klaipėdos kraštas.

Siemietinės — šeštosios — mokslinės konferencijos tema — Mažosios Lietuvos kalba ir kultūra. Visi mokslininkų pranešimai buvo siejami su žymaus lietuvininko Viliaus Gaigalaičio gyvenimu ir veikla. Buvo kalbama apie jo pedagoginę, visuomeninę veiklą, savo prisiminimus papasakojus ji pažinoję žmonės, „Vorusnės“ folklorinis ansambelis atliko Klaipėdos krašto dainas ir giesmes. Veikė lietuvininkų audinių ir rankdarbių paroda.

Pirmadienį Budapešte paliudiję Ukrainos prisirašymą prie branduolinių ginklų neplėtojimo sutarties, Rusijos prezidentas Boris Jelcinas ir Amerikos prezidentas Bill Clinton trumpai šypstelėjo vienas kitam. Kalbėdamas Budapešte vykusioje Europos šalių vadovų konferencijoje, Jelcinas kaltino Ameriką dominavimu ir NATO — Europos skaldymu.

Jelcinas sako, kad NATO bando suskaldyti Europą

Budapeštas, gruodžio 5 d. (NYT) — Rusijos pasipriešinimas Europos gynybos organizacijos NATO plėtimui ir Bosnijos skundas, kad pasaulis nepajėgia sustabdyti karo Bosnijoje, inėse negatyvų toną į Vengrijos sostinėje vykstančią 52 šalių vadovų konferenciją, rašo Elaine Sciolino JAV dienraštyje „The New York Times“.

Aštriu tonu, primenančiu šaltojo karo metu buvusią įtampą tarp Rytų ir Vakarų, Rusijos prezidentas Boris Jelcinas atvirai pasakė čia susirinkusių šalių vadovams, kad NATO bando suskaldyti Europą savo užmačiomis priimti narėmis buvusias Varšuvos pakto šalis ir kad negalima leisti Jungtinėms Amerikos Valstijoms dominuoti pasaulio.

Bosnijos ir Hercegovinos prezidentas Alija Izetbegović barė susirinkusių šalių vadovus, pranašaudamas, kad jų nepajėgumas padėti Bosnijai turės baisias pasekmes Europai.

Nors abu šie prezidentai kalbėjo iš dramatiškai skirtingų pozicijų, jų nepasitenkinimai užtemdė kita, pasaulinės ginklų kontrolės raidoje istorinį įvykį — Ukrainos oficialų pasirašymą branduolinių ginklų neplėtojimo sutarties. Dabar jau bus galima šią sutartį vykdyti ir tuo būdu bus pašalinami daugiau kaip 9,000 JAV ir buvusios Sovietų Sąjungos branduolinių ginklų. JAV prezidentas Bill Clinton, kuris buvo trumpai atvykęs į šią konferenciją, ir Rusijos prezidentas Boris Jelcinas, laikinai paliko nuošaly nesutarimus dėl NATO ir abu paliudijo Ukrainos pasirašymą.

Penkiasdešimt dviejų šalių vadovų konferencijos tikslas (kurioje dalyvauja ir Lietuvos delegacija) iš pradžių buvo ieškoti galimybių kaip pakeisti nerangią ir bejėgę šaltojo karo metu įsteigtą Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferenciją (ESBK), kad ji taptų veiksmingesniu forumu diplomatiniams priemonėms spręsti regioninius nesutarimus, kad jie neišaugtų į konfliktus.

Prezidento Clinton administracija ypatingai norėjo, kad ši konferencija atkreiptų ypatingą

dėmesį į JAV iniciatyvą pagreitinti NATO praplėtimo procesą ir sustiprinti ESBK organizaciją.

Bet visa tai buvo prieš NATO apsisprendimą oro puolimais neginti nuo serbų Bihač miestą ir prieš Rusijos užsienio ministro Andrej Kozyrev padarę nemalonumą JAV-oms ir jų sąjungininkėms Europoje, kaip praėjusią savaitę Briuselyje paskutinę minutę atsisakę įstoti į NATO „Partnerystės vardan taikos“ programą.

Savo kalba Budapešte Jelcinas bandė vėl priminti pasauliui, kad Rusija vis vien turi lemiamą vaidmenį, kuriant užsienio politiką Europoje. Aiškiai pykdamas, kad praėjusią savaitę NATO nusprendė paskelbti sąlygas narystei NATO gynybinėje organizacijoje, Rusijos prezidentas barė tas šalis, kurios norėjo, kad Rusija negalėtų dalyvauti tame procese, kurį amerikiečiai vadina „naująja saugumo architektūra“ Europai. Rusija bijo, kad NATO apginkluotos šalys jos pasienyje gali tapti nauja grėsme jai. „Kodėl sėjate nepasitikėjimo sėklas“, klausė Jelcinas konferencijoje dalyvaujančių 16 NATO narių vadovų, kalbėdamas apie jų planą plėsti šią gynybinę organizaciją. Jis sakė, kad pasibaigus šaltajam karui, Europai gresia „šalta taika“.

Kritikuodamas Amerikos pasaulinį vaidmenį, Boris Jelcinas kalbėjo: „Istorija rodo, kad manymas, jog kontinentų ir pasaulinės bendrijos ateitis gali būti kažkaip tvarkoma iš vienos sostinės, yra pavojinga iliuzija“.

Nors JAV ir jos sąjungininkės NATO sąjungoje užtikrina, kad jokiai šaliai nebus uždrausta eventualiai įsijungti į NATO — ir tą vėl pakartojo prez. Clinton, kalbėdamas šioje konferencijoje — tiek JAV, tiek ir Maskva žino, jog Rusija tebėra matoma kaip Europos priešas ir dėl to bus būsimų NATO narių sąrašo gale, rašo korespondentė Elaine Sciolino.

Jelcinas tą ir iškėlė, kai savo komentaruose apie NATO plėtimą pasakė: „Mums aiškinama maždaug taip, kad (NATO plėti-

mas) tariamai yra stabilumo plėtimas tuo atveju, jei įvyktų nepageidaujami pasikeitimai Rusijoje“.

Prezidento Bill Clinton trumpas pasirodymas dvi dienas trukusiančios konferencijos pradžioje nepasitarnavo didėjančio skilimo tarp šių dviejų šalių sumažinimui. Clinton kalbėjo: „NATO automatiškai nestabdyd jokios šalies įsijungimo. Bet tuo pačiu metu, nebus leidžiama jokiai pašalinei valstybei vetuoti jos plėtimą“.

Kalbėdamas apie platesnę Europos saugumą užtikrinančią grupę — Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferenciją, Clinton sakė, kad ji turi būti „mūsų pirmoji, lanksti gynybos linija prieš etninius ir regioninius konfliktus“. Jis dar ir pridėjo: „Atkreipdama dėmesį į žmogaus teises, konfliktų išvengimą ir ginčų išsprendimą, ESBK gali padėti išvengti Bosnijų ateityje“.

Kaip prezidentas Clinton, taip ir Vokietijos kancleris Helmut Kohl, Prancūzijos prezidentas Francois Mitterrand, ir Britanijos ministras pirmininkas John Major sakė, kad taikos sutartis yra vienintelis būdas užbaigti karą Bosnijoje.

Kalbėdamas apie Bosnijos padėties pavojų Europai, Bosnijos prezidentas Alija Izetbegović sušįsąjūdines prisiekė, kad Bosnijos kariai kovos iki paskutinio vyro. Jis sakė: „O koks bus rezultatas karo Bosnijoje, kuris dabar yra išteijamas dėl Vakarų nepajėgumo, abejingumo ar kartais net blogos valios? Rezultatas bus Jungtinių Tautų diskreditavimas, sunaikinta NATO ir Europos demoralizavimas, pasijutęs bejėgiškas atremti pirmą krizę, iškilusią po šaltojo karo pabaigos“.

Jis sakė, kad dėl europiečių ir amerikiečių nepasisekimo Bosnijoje, „pasaulis taps blogesnis, kuriame santykiai tarp Europos ir JAV, tarp Vakarų ir Rusijos ir tarp Vakarų ir islamiško pasaulio niekuomet nebebus ta patys“.

Jo dramatiška kalba buvo ironiška ir tuo, kad jos metu sesijoje nedalyvavo tų šalių vadai, kurių rankose yra raktas į Bosnijos karo užbaigimą: prezidentai Clinton, Jelcin, Mitterrand ir premjeras Major dalyvavo Ukrainos ginklų neplėtojimo sutarties pasirašymo ceremonijoje, kur jie užtikrino Ukrainai saugumą už jos pasirašymą šios sutarties.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Rusai organizuoja tautinių mažumų partiją

Vilnius, gruodžio 6 d. (Elta) — „Nacionalinių mažumų visuomeninės organizacijos neturi teisės atstovauti savo interesams, nei įstatymų leidybos, nei vykdomosios valdžios organuose. Todėl kuriame Lietuvos Tautinių Mažumų Partiją, kurios nariai gali būti įvairių tautybių Lietuvos piliečiai, ir kurie taip turės galimybę integruotis į oficialų Lietuvos gyvenimą“, sakė Lietuvos rusų bendruomenės pirmininkas Piotr Frolov.

Steigiamąją šios partijos suvažiavimą planuojama surengti iki sausio 18 dienos. Pasak iniciatorių, partijos nariais jau panorą tapti rusų, ukrainiečių, lenkų, baltarusių, totorių, kairaimių ir graikų tautybės Lietuvos piliečiai.

Pagal parengtus Lietuvos Tautinių Mažumų Partijos įstatų ir programos projektus, partija savo tikslų sieks dalyvaudama prezidento, Seimo, savivaldybių rinkimuose, propagudama savo veiklą spaudoje,

bendradarbiaudama su kitų šalių panašios krypties partijomis.

Pasak Piotr Frolov, Lietuvos pilietybės įstatymas kitų tautybių piliečių teises gina atsižvelgdamas į pasaulyje priimtas kitataučių atžvilgiu nusistovėjusias konstitucines normas. Tačiau oficialiai nedalyvaudami Respublikos politiniame, socialiniame ir ekonominiame gyvenime ir likdami nuošalyje, ypač rusų tautybės piliečiai, jaučiasi ištumti.

„Niekaip nesulaukiu atsakymo iš vyriausybinių įstaigų dėl pastatų grąžinimo, iki 1940 metų priklausiusių rusų visuomeninėms organizacijoms, nes neskubama priimti visuomeninių organizacijų įstatymo. Kol jo nėra, panašių klausimų neišspręs nė viena Lietuvos visuomeninė organizacija“, sakė P. Frolov. Jis mano, kad visas šias problemas taip pat galės padėti spręsti Lietuvos Tautinių Mažumų Partija.

Valiutos investavimo pajamos skiriamos litui remti

Vilnius, lapkričio 30 d. (AGEP-LA) — „Lietuvos aid“ redakcija paklausė Lietuvos ministro pirmininko Adolfo Šleževičiaus, kodėl palūkanos už 500 milijonų dolerių valiutos atsargas nepakliūna į valstybės biudžetą.

„Dėl labai paprastos priežasties“, aiškino premjeras. Anot jo atsakymą aprašančios Laimos

Juodelytės, ta priežastis, neleidžianti papildyti valstybės biudžeto, pasirodo yra Lito patikimumo įstatymas. Bet nenorėdami iškreipti apibendrinti premjero aiškinimą, toliau cituojame:

„Priėmus Lito patikimumo įstatymą, vyriausybė negali gauti ir dar negaus iš banko pelno mokesčių į biudžetą. Valiutos atsargos būtina kaupiti ne tik litui padengti, bet ir kitiems išipereigojimams įvykdyti. Beje, šiuo metu aukso ir tvirtos valiutos atsargos yra ne 500 milijonai, o 600 milijonai dolerių. Ir vienas iš derybų su Tarptautinio Valiutos fondo vadovu Peter Camdessus punktu buvo apie tai, kaip dalį tų pinigų išteklių panaudoti ūkiui plėtoti, kadangi jų yra gerokai daugiau, nei reikia litui pagal priimtą įstatymą padengti.

„Litui padengti šiuo metu reikia apie 430 milijonų dolerių. Juos Lietuvos Bankas jau yra sukaupe. Be jų, Lietuvos Bankas tvarko komercinių bankų privalomus rezervus (12%), Tarptautinio Valiutos Fondo kredita, skirtą litui stabilizuoti. Visa tai įvertinus, aišku, kad susidaro gana nemenka perteklinė (litui padengti) suma. Ponas Cornelius (Tarptautinio Valiutos Fondo atstovas Lietuvoje) tik yra parengęs tuo klausimu memorandumą, kaip efektyviau šiuos išteklius panaudoti. O jie santykinai yra labai dideli...“

Taigi, rašo korespondentė Laima Juodelytė, premjeras pripažįsta vieną labai svarbų dalyką: kad dalis valiutos atsargų turėtų būti panaudota Lietuvos ūkiui plėtoti, kam, beje, prieštaravo bankininkai.

Tačiau premjero teiginiu, kad vyriausybė negali Lietuvos Banko pelno dalies pervesti į biudžetą, abejojama.

KALENDORIUS

Gruodžio 7 d.: Šv. Ambraziejus, vyskupas, Bažnyčios mokytojas (gimė 339 m., mirė 397 m.); Jaunutis, Aras, Daugardas.

Gruodžio 8 d.: Švč. M. Marijos Nekaltasis Prasidėjimas; Romarikas, Zenonas, Gaila, Gedėnė.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

MANO TĖVYNĖ

VYDŪNAS

4. Kurianti saulė

Saulė žemė ir jūrą moko kvėpuoti. Pakildama virš tėvynės, ji viską užlieja šiluma ir šviesa, pažadina jūros galią, žemės gyvybę. Saulėi leidžiantis visa tai mažta ir nyksta.

Tėvynė su jūra susieta ištisus metus. Galbūt per visus metus to nepastebėsi, nes žiemą jūra pavirsta į baltuojantį sniegą ir apgaubia visą šalį. Bet pavasarį, saulei kaitrėjant, jūros ir tėvynės ryšys tampa aiškus. Tuomet jūra šaltiniais išstrykšta pievose. Sklidiniai prisipildo ežerai ir balos. Jūros galia išauga ir veržiasi upėmis ir vandens srautais.

Vanduo plačiai išsilieja į slėnius. Ir jūra tuomet apsigyvena mažiausiame tėvynės upelyje. O galingiausiai ištvinstina Nemuno srovė, nuo krantų pirmiausiai atsiskiria ledas. Sproginėja ir aiži lytys, susigrūdamos ir vėl išretėdamos, keldamos bangas jos slenka jūros link.

Vanduo banguoja virš pievų ir laukų. Ir tuoj visas kraštas lyg plati jūra. Tik kyšo iš vandens vienišios sodybos lyg vienišos salos, suspaustos ledo lyčių. Ši didingą reginį ypač gera stebėti nuo Tilžės tilto. Nors tilžiškiai ji ne sykį matė, bet kas sykį juo mėgaujasi iš naujo. Toks įspūdis, lyg artintųsi didelė grėsmė, o ant tilto nebūtų ko būgštauti.

Tačiau ne sykį būna ir kitaip. Vanduo pakyla, veržiasi į namus, tvartus. Tuomet reikia statyti tiltus, kad nešlapų žmonės su gyvuliais. Dar blogiau, kai lytys apgula sodybą, kurią paprastai saugo seni stiprūs gluosniai. O jeigu šie sulūžta? Tuomet namą pasiglemžia srovė, sulaužo ir nuplukdo į jūrą.

Dar keistesnių dalykų nutinka pelkėse. Sakoma, kad jos išbrinkstančios. Senos pasakos mini deives, valdančias pelkių gelmes. Tai jos per savo šventes pakeliančios žemę.

Ir tai yra tiesa. Deivės — tai jūros galios. Po plonu samanų ir žolės sluoksniu, pelkių medžiais ir krūmokšniais, jos lūkurioja

savo valandos, kad galėtų kilselti žemę.

Taip ne sykį buvo Nemuno deltos pelkėse. Žemės lopinėlis atplysdavo ir nuslinkdavo į marias kartu su ant jo pastatyto namu. Gyventojus dažniausiai pavykdavo išgelbėti. Bet kartais namas su žmonėmis įsmukdavo į plyšį tarp dviejų žemės atplaišių. Saugodamiesi nuo tokio pavojaus, tų apylinkių gyventojai ilgais strypais prismeigia žemės paviršių prie giluminio sluoksnio.

Vanduo pamažu slūgsta. Dar vešliau daigais ir pumpurais pasipila žaluma. Ar surastum kitur tokią šalį, kurioje pievos ir laukai žaliuotų sodriau, nei tėvynėje! Kur iš pievų švyti tiek margiausių žiedų!

O toluomoje mėlynuoja tai suklusę, tai vėl ošiantys miškai, visur kvepia žiedai. Paukščiai vingiuoja savo dainas, zvimbua uodai, vabalai dūgia, visi kaip ir žmonės džiaugiasi pavasariu tėvynėje.

Jūra dabar žvelgia į žemę pro debesis, vis užliedama ją. Ir ateina vasara, pasivertus plonais debesų tinklais, sklاندo jūra virš žemės, kaip kalnai susitvenkus dangaus pakrašty lūkurioja savo valandos.

Saulė žėruoja. Žydi pievos, vėjų banguoja arimai. Ateina pjovėjas, ir laukai paliks tušti. Vysta gėlės, viksvos, žolynai. Sumirga spalvomis medžių lapai ir krinta. Jūra vėl veržiasi į sausumą, apsiaučia tėvynę tamsiais debesimis. Tvindo ją lietumi ištisas dienas ir savaites, kol saulė iškelduoja toli, ir jūrą sustingdo žiema.

Tuomet viską apgobia sniegas ir ledas. Jūra yra skraistė, nusileidžianti ant laukų ir miškų, net miestų. O saulė žvelgia žemyn iš toli ir šypsoi. Tūkstanciais mažų veidrodžių jos šypseną atspindi sniegas, ištikimai saugantis visa, kas žemėje miega.

Vien tik miškas dar žaliuoja ir auga. Sustingęs, isiklausęs į

„Dainavos“ vietininkijos Rochesteryje skautės talkina Šv. Jurgio parapijai, dirbdamos prie „Laimės šulinio“. Iš k. — Rūta Gečienė, Audronė Gečaitė, Lina Gečaitė ir Emily Liutkutė.

JŪRŲ SKAUTIJOS KŪČIOS

„Nerijos“ tunto gintarės, vadovaujamos jps Alytės Gražytės, ruošia skautišką prieškalėdinį pobūvį — Kūčias šį penktadienį, gruodžio 9 d., Lietuvių centre, Lemonte. Pradžia 7 v.v. Sesės pasirūpins maistu, saldumynais ir skautiška nuotaika.

Kviečiamos visos jūrų sesės ir broliai, j. skautininkai, j. skautininkės ir visų šeimų nariai. Prie bendro stalo susėdę pasidalinsime kalėdaičiais, linkėjimais, prisiminsime lietuviškus Kalėdų papročius, pagiosime kalėdines giesmes. Pasivaisinę tradiciniais kūčių valgiais, pasidžiaugsime gražia sesių papuošta eglute ir prie jos kalėdinę programėlę atliekančiais jaunaisiais broliais ir sėmėmis. Visą jūrų skautų šeimą kviečiame bendrai kalėdinėje nuotaikoje praleisti keletą valandų.

Visi bus prašomi prisidėti prie maisto supirkimo išlaidų — šeimoms — 15 dol., pavieniai asmenys — 5 dol.

save, tarytum užmigęs. Medžiai, vasarą šiurenę lapus, dabar nuogi ir suplonėję. Tik pušys, eglės ir balteglės išlaikė žalumą, susigūžusį jų adatėlėse. Ir šakas svarina sniegas.

Koks šventiškas nusiteikimas apima, kai prisiartinai prie miško! Eglės stovi tylėdamos, išskleidę šakas, panašias į laiminančių kunigų rankas, svajodamos apie gyvenimą, miegančią apačioje. Sapnuoja saulę, kuri greitai sugrįš. Medžiais nubėga vėjas, virpteli šakos, ir lėtai krinta sniegas. Medžio svajonė — nubudimas. Ir draugiškai šypsoi mūsų tėvynės viltis — saulė.

ŽINIOS IŠ ROCHESTER, NY

Gerasis darbelis — talka parapijai

„Dainavos“ vietininkijos Rochesteryje skautai ir skautės savo visuomenišką gerą darbą atliko nuosirdžiai talkindami lietuvių Šv. Jurgio parapijos metiniame renginyje „bazaras“. Šis renginys ruošiamas telkti lėšas parapijai. Lapkričio 20 d. vykęs „bazaras“ buvo sėkmingas ir susilaukė net vietinių lietuvių dėmesio, bet ir svečių iš Buffalo, Toronto, Čikagos ir Floridos.

Skautai, tvarkingomis unifor-

momis, darbštumu, paslaugumu ir mandagumu patraukė daugelio dėmesį. Vietininkijai teko tvarkyti net tris kioskus, tad darbo nestigo. Sesės ir broliai darbavosi prie „Laimės šulinio“, „Pyragų loterijos“ ir „Taikinių (darts) stalo. Jauniui buvo smagu — nei vienas nesiskundė nuovargiu. Visi buvo laimingi galėdami įgyvendinti skautišką pažadą — padėti artimui ir atlikti gerą darbą, ir atlikti jį su šypsena veiduose.

Norėtume žinoti kokius gerus darbelius atlieka mūsų broliai ir sesės kitose vietovėse.

Budėkime!
Brolis Aleksas

Naujos skautės ir vilkiukas po įžodžio Vasario 16-tos gimnazijos Vokietijoje veikiančiame „Aušros“ tunte. Iš k. Aidai Šiugždinis, Indrė Sarach, Rūta Samulevičiūtė ir Monika Schultz.

Nuotr. Tomo Dundzilos

NAUJA JAUNIMO ORGANIZACIJA — „LIETUVOS SKAUTIJA“

„Lietuvos aidas“ lapkričio 23 d. laidoje Arvydas Jockus praneša, kad š.m. lapkričio 19-20 d. Vilniuje įvyko Lietuvos skautų neeilinis suvažiavimas, kuriame dalyvavo 88 delegatai.

Nepavykus susitarti dviem šalies skautų vadovybėms — Koletos Jurskienės ir Pijaus Ambrozaičio taryboms, pastarosios šalininkai suvažiavime įkūrė naują organizaciją „Lietuvos skautija“. Taigi nuo šiol Lietuvoje bus dvi skautų organizacijos, auklėjančios jaunimą pagal Roberto Baden-Powellio idėjas; „Lietuvos skautija“ ir Lietuvos skautų sąjunga. „Lietuvos skautijos“ tarybos pirmininku išrinktas Kauno karo muziejaus mokslinis bendradarbis Valdas Rakutis.

ASS FILISTERIAI Kviečia

ASS filisteriai kviečia visus dalyvauti jų kalėdiniam pobūvyje penktadienį, gruodžio 16 d., 7:30 v.v., vyksiančiame Lemonte, Lietuvių centro Bočių menėje. Vakaro prelegentė v.s. Nijolė Užkalienė dalyvius supažindins su lietuvių kalėdiniais papročiais. Visi laukiami. Atvykite pabendrauti šiltoje skautiškoje aplinkoje.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

SKAUTIŠKI RENGINIAI

Čikagoje

Gruodžio 9 d. — Jūrų skautų ir skaučių kalėdinis pobūvis — Kūčios 7 v.v. Lietuvių centre, Lemonte. Rengia „Nerijos“ tunto gintarės.

Gruodžio 16 d. — ASS Filisterių kalėdinis pobūvis Lietuvių centro Bočių salėje, Lemonte. Pradžia 7:30 v.v.

Gruodžio 12 d. — „Verpsčių“ kalėdinė sueiga fil. Ramunės Lukienės namuose.

Sausio 22 d. — Tradicinė jūrų skautų ir skaučių iškilminga Klaipėdos dienos sueiga Lietuvių centre, Lemonte.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p. - 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.v. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIPDAS IR ISSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakara ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.v. - 12, ketvd. 12 - 4 v.p.p., penktid. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802

Pirmd. 9 v.v. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penktid. 9 v.v. - 3 v.p.p., ketvd. 10 v.v. - 7 v.v. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Prima „Medicare Assignment“.
Sumokama po vizito.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinus
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

„Kernavės“ tunto giesmininkės gieda Čikagos skaučių tuntų susijungimo šv. Mišiose.
Nuotr. N. Užbalienės

Budime verpdamusi:
„Verpsčių“ verpstė Ramunė ir kuodeliai Marytė ir Rita

SKAT dalinių karinis apmokymas. Būrių vadai praktikuoja statyti perkėlą per lūžtantį ledą. Nuotr. Romo Eidukevičiaus

SAVANORIŲ MOKSLO METAI

Lietuvoje lietingas lapkritis. Ištuštėjo laukai. Derlius po stogu ir aruoduose, laukai suarti, žiemkenčiai žaliuoja. Taip turėtų būti Lietuvoje. O koks šių karinių mokslo ir pratybų derlius Lietuvos savanorių aruoduose?

Baigėsi mokslo metai. Visi savanorių rinktinė vadai, štabų viršininkai ir darbuotojai, batalionų ir kuopų vadai išklause metų kursą, atliko mokslo ir kovinės užduties, buvo įvertinti dėstytojų. Vadai su gera nuotaika, atsisveikinę, grįžo į savo batalionus ir kuopas tęsti nelengvą savanorių būrių vadų ir karių mokymą, rūpinis jų karine drausme, saugoti svarbius objektus, rūpinis karių buitiniai.

Keli karinių pratybų epizodai. Rugsėjo pabaigoje metų mokslo programa baigė rinktinė vadai. Trumpa ta penkių dienų paskutinių mokymų ir pratybų programa. Reikia daug padirbėti, daug užduočių atlikti. Dvi dienas auditorijose – pagrindinės žinios būsimoms pratyboms, užduočių nagrinėjimas. Vadai reikliausi sau ir dėstytojams, visada kruopščiai ruošia koviniams mokymams. Su vado atsakomybe Alytaus savanorių rinktinės vadas majoras A. Dudavičius veda savo dalinį panerių miškais ir laukais, apeina „priešo“ ugnies taškus, ieško spragų „priešo“

gynyboje kaip prasiveržti į jo sandėlių zoną, sunaikinti „priešo“ įrangą. Panevėžio rinktinės štabo viršininkas majoras A. Prancūnas sumaniai vadovauja minuotojų būriui, minų laukų užtvėria prieigas prie saugomos geležinkelio magistralės.

Stiprus staigus nakties šaltis sukaustė ežerų paviršių. Valtimis ar plaustais persikelti per ežerą neįmanoma. Lėdas silpnas – žmogaus netaiko. Būrio vado ltn. Butauto vadovaujami, kariai iš lentų greitai įrengia judrią perkėlą ir persikelia per 300 m pločio ežerą. „Tiltą“ paskutiniai kariai išardo. Jau atitrūko būrys nuo persekiojancio „priešo“.

Atidžiai sekė „priešą“ Marijampolės rinktinės pirmo būrio savanoris Darius Nūbertas. Jo sekamame ruože viskas matoma, viskas užrašoma ir pranešama vadui.

Šiais mokslo metais daugiau savanorių lankėsi JAV, Vokietijoje, Norvegijoje ir kitose šalyse. Jie dalyvavo karinėse pratybose, pasitarimuose-seminaruose. Dauguma grįžusių savanorių įgytą patirtį perduoda savo draugams. Maloni ir naudinga karinė mokslo programa buvo JAV karo poligone Pensilvanijoje pulkininkui A. Tamošiūnui, majorui A. Dudavičiui ir viršilai A. Daugirdui.

Čia jie dalyvaudami kovinėje operacijoje susitiko su JAV karinėse pajėgose tarnaujančiais lietuviais.

Plečiasi karių žinios. Vis daugiau ir daugiau žinių reikia savanorių vadams. Dar vis trūksta karinės literatūros lietuviška tema. Savanoriai šiais metais savo suaukotomis lėšomis ir savo iniciatyva parengė spaudai ir pakartotinai išleido prieškarinio Lietuvos generallinio štabo majoro Vytauto Bulvičiaus „Karinis valstybės rengimas“ knygą. Knygos leidimo fondatorius savanorių kuopos vadas Kazimieras Domeikis.

Lietuva mums viena ir vienintelė, ginti ją reikia visoms karinėms struktūroms bendrai, darniai. Šį rudenį savanorių tarnybos vadas pulkininkas leitenantas Arvydas Pocius sušaukė bendrą savanorių vadų ir šaulių vadų susirinkimą ir aptarė bendrus nepriklausomybės išsaugojimo bei gynybos klausimus. Tokia pačia tema buvo tariamasi ir drauge su lauko kariuomenės „Geležinio vilko“ vadais, ir batalionų vadais. Nutarta drauge visiems reguliariai susirinkti spręsti bendrų reikalų, drauge dalyvauti karinėse pratybose, mokytis, kaip ginti savo Tėvynę drauge.

Majoras E. Jakimavičius

o tuos cigarus ir tabaką gavau už darbą, kad turėčiau ir dokumentus savo nekaltumui įrodyti. Prašė, kad mane vėl už užstatą paleistų iki teismo.

Teisėjas nesutiko ir turėjau eiti į kalėjimą. Gal po poros savaitių nuvežė iš Mannhaimo kalėjimo į Schabisch Holl. Ten buvo daug visokių tautybių pabėgėlių. Sargybiniai buvo lietuvių kuopos amerikiečių kariai. Buvo ten nemažai žydų, kurių daugumas turėjo iki 150 metų kalėjimo už ginklų siuntimą į Palestiną ir spekuliaciją visokia valiuta. Pabėgėliams tuo metu nebuvo leista turėti jokios užsienio valiutos. Vienas doleris tuo metu kainavo apie penkis-šešis šimtus markių, o anglų svaras – iki dvilinkos šimto, tad už vieną svarą ar dolerį duodavo iki trijų mėnesių kalėjimo.

Kalėjime labai blogai nebuvo. Dienos metu laisvai galėjome būti rajone, ir kamerų durų nerakindavo. Kai keli žydai pabėgo, tada viskas pasikeitė. Kalėjime išbuvo pusantro mėnesio. Tikrai netikėjau, kad tas mano advokatas ką nors gera man padarys. Bet rugsėjo 9 d. mane pašaukė į kalėjimo raštinę ir pasakė, kad jau senokai aukštesnysis teismas mane išteisino, tik ilgai užtruko, kol mane surado, nes buvau vežiojamas iš vieno kalėjimo į kitą.

Tą pačią dieną grįžau į stovyklą, bet dar turėjau stoti prieš stovyklos teismą. Stovykla taip pat turėjo savo teismus. Jie daugiau klausinėjo, negu kariuomenės teismas, bet pagaliau nusprendė, kad nebuvau kaltas.

Jau pirmoji grupė žmonių iš stovyklos buvo emigravusi į Kanadą. Daugiausia tai buvo lietuviai. Latviai dar vis nebuvo patenkinti ir dėjo pastangas, kad lietuviai būtų perkelti į kitą stovyklą. Pagaliau taip ir atsitiko. UNRA (Jungtinių Tautų išvietintųjų apgyvendinimo organizacija) gaudavo viso pasaulio valstybių sąrašus – kiek kuri sutinka įsileisti išvietintų žmonių. Tuos sąrašus paskirstydavo po stovyklas, nepaisant, kiek stovykloje gyveno pabėgėlių. Iš tikrųjų, juo mažiau gyventojų, tuo geriau ir daugiau galimybių emigruoti.

KUR YRA LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS VADO ŽENKLAS?

1984 m. vasario 16 d., Rochesteryje, buvo surašytas Lietuvos Šaulių sąjungos sidabrinio ženklelio įteikimo-perdavimo aktas. Šiame akte rašoma:

„Mes, žemiau pasirašę, tvirtiname, kad 1955 m. kovo mėn. 20 d. Čiurlionio ansamblio pagerbimo metu Sv. Jurgio parapijos salėje, buvus Šaulių sąjungos vadas pulk. Pranas Saladžius, tikrai įteikė Čiurlionio ansamblio vadovui kompozitoriui šauliui, Alfonsui Mikulskui, savo sidabrinį Šaulių sąjungos ženklelį, ipareigojant perduoti Šaulių sąjungos vadui laisvoje Lietuvoje“.

Pasirašo Juozas Jurkus, Pranas Puidokas ir Valerijonas Vitkus ir data. Prie šio akto yra ranka rašyta šaulės Onos Mikulskienės pastaba: „Sidabrinį ženklelį perdaviau saugoti LŠST Centro valdybos pirm. K. Milkovaičiui 1985.X.12. Clevelande“. Na, o 1984 m. kovo 3 d. buvo surašytas Lietuvos Šaulių sąjungos vado sidabrinio ženklelio Tremties kelio aktas:

„Paskutinis laisvos Lietuvos ŠS vadas pulkininkas Pranas Saladžius, pasitraukdamas iš sovietų okupuojamos Lietuvos, su savimi išsivežė ir sidabrinį LŠS vado ženklą.

1955 m. kovo 20 d. LTM Čiurlionio ansamblio koncertavo Rochesterijoje, kur tuo laikui gyveno pulk. Pranas Saladžius. Po koncerto pulk. Saladžius jautriai žodžiu sveikindamas LTM Čiurlionio ansamblio vadovą, komp. Alfonsą Mikulskį, jam, kaip patikimam šauliui, perdavė savo sidabrinį Šaulių ženklą, ipareigojdamas jį saugoti kol bus įmanoma perduoti Šaulių sąjungos vadovybei laisvoje Lietuvoje.

Prieš mirdamas, komp. Alfonsas Mikulskis pavedė savo žmonai, LŠST garbės narei Onai Mikulskienei vykdyti šį paskutinio LŠS vado pulk. Prano Saladžiaus įpareigojimą“. Akta pasirašė Jaunutis P. Nasvytis, tuoliaukinis LTM Čiurlionio ansamblio pirminkas. 1990 m. vasario 5 d. LŠST garbės narė Ona Mikulskienė, kreipdamasi į Clevelando didžią gerbiamaus brangios Sesės ir Broliu šaulius, rašo:

„Nuširdžiai dėkoju Lietuvos Šaulių sąjungos Laikinajai tarybai, visoms Sesėms ir Broliams šauliams už atsiųstą sveikinimą ir širdingus linkėjimus šv. Kalėdų proga, kurie mane

giliai sujaudino iki džiaugsmo ašarų.

Džiaugiuosi Jūsų laimėjimais ir stebuklingomis permainomis, vykstančiomis Lietuvoje.

Priimkite mano nuširdžiausius sveikinimus Lietuvos Šaulių Sąjungos atkūrimo proga. Linkiu šios konferencijos dalyviams ištvermės ir didelio ryžto drąsiai ir vieningai eiti Lietuvos Nepriklausomybės siekimo keliu. Žengdami Šaulių sąjungos įkūrėjo Vlado Pūtvio nubrėžtais keliais, mes atgausime pilną Laisvę mūsų visų mylimai Lietuvai.

Mes, vyresnieji šauliai, nežmoniškų kančių, kraujo praliejimo, į Sibirą trėmimų liudininkai, vienijamės su Jumis į bendrą kovą prieš žiauriuosius pasaulio tautų pavergejus.

Jums visiems garbė už pasiaukojimą Tėvynės gerovei. Jūsų negestanti tvirta patriotinė dvasia veda į didelį žygį į laimėjimus.

Be galo džiaugiuosi, galėdama įvykdyti paskutinio Lietuvos Šaulių sąjungos vado pulk. Pr. Saladžiaus prašymą – perduoti jo asmeninį Nepriklausomos Lietuvos Šaulių sąjungos sidabrinį ženklelį pirmajam atgimstančios Lietuvos Šaulių sąjungos vadui.

Telaimina Dievas Jūsų kilnius darbus ir drąsius žygius, vedančius į šventą tikslą – laisvą ir Nepriklausomą Lietuvą!

Su šauliška meile ir pagarba

Jūsų vyresnioji sesė Ona Mikulskienė“.

Taigi, iš šaulių garbės narės Onos Mikulskienės sveikinimo 1990 m. teksto, susidarą išpuodis, kad sidabrinis Lietuvos Šaulių sąjungos vado pulkininko Prano Saladžiaus ženklas buvo perduotas pirmajam atsikūrusios Šaulių sąjungos vadui? O gal jį pakeitusias antrajam LŠS vadui?

Kur šiandien yra ši brangi visai šaulių organizacijai sidabrinė relikvija? (Ovidijus Milkus, „Trimitas“. 1994. Nr. 10)

• 1936 m. rugsėjo 7 d. didysis Boulder Dam pylimas, esantis netoli Hoover Dam, buvo užbaigtas.

• 1945 m. rugsėjo 7 d. Japonijos pasirašyti kapituliacijos dokumentai buvo įteikti JAV prezidentui Harry Truman.

Po kiek laiko Wiesbadeno lietuviai gavo žinią, kad visa stovykla bus perkeliama į Kasselį. Ten jau veikė labai didelė stovykla, buvo daug lietuvių, dar daugiau lenkų. Dar prieš mūsų perkėlimą buvo atsiųstas raštas, kad galima važiuoti į Australiją ir Venecuėlą. Buvo sudaromi sąrašai, kur kas norėtų važiuoti. Aš užsirašiau į Venecuėlą.

Netrukus buvome pašaukti važiuoti į specialią stovyklą Butzbache, kur prieš emigraciją buvo tikrinama sveikata ir atliekami apklaušinėjimai. Tik po to gaudavome dokumentus vykti į kurį kitą kraštą. Kaip tik tuo laikui, kai aš buvau Butzbache, lietuvius iš Wiesbadeno perkėlė į Kasselio stovyklą.

Butzbacho stovykla buvo labai didelė ir visuomet pilna žmonių, nes per ją perėjo šimtai tūkstančių pabėgėlių, norinčių vykti kone į visas pasaulio šalis. Važiujantieji žinojo, kad nėra galimybių grįžti į savo tėvynę. Laisvės reikėtų ilgai laukti, o gal ir niekuomet nesulaukti. Venecuelon norinčių važiuoti buvo keli šimtai. Perėjus visus patikrinimus, ne visus priėmė, kiti netiko, bet dar ir po to buvo daugiau norinčių važiuoti, negu jiems reikėjo. Aš buvau vienas iš tų, kurie gerai praėjo visus patikrinimus, bet vis tiek nepatekau į važiuojančiųjų sąrašus. Mums buvo pasakyta, kad galėsime važiuoti kitur ir jau nebereikės tų patikrinimų. Iki atsirast vietos kurioje kitoje šalyje, reikės dar palaukti.

Spalio viduryje ir mes persikėlėm į Kasselio pabėgėlių stovyklą. Nebuvo kitos išeities, reikėjo laukti, kur būsim reikalingi. Laukti nebuvo labai malonu, bet pasirinkimo neturėjome.

Kasselyje gyveno labai daug lietuvių. Jie turėjo savo bažnytelę, gerą chorą, taip pat tautinių šokių grupę. Įvairių tautos švenčių metu buvo rengiami koncertai, pasilinksminimai. Stovykloje gyveno ir lenkų, su kuriais lietuviai nelabai sutikdavo. Pasitaikydavo net muštynių. Daugiausia nukentėdavo lenkai.

Kiek vėliau ir mane kreipėsi prof. K. Pakštas. Pasako-

Danutė Bindokienė

Investavimas be rizikos

Artėjančių Kalėdų metu į žmonių geraširdiškumą tiesia daug rankų, nes tai tradicinė artimo meilės šventė, nors jos pagrindinis simbolis jau nėra prakartėlėje gimęs Dieviškasis Kūdikelis, o storulis Senis su bedugniu maišu, iš kurio kiekvienas tikisi sau dovanėles. Net labiausiai užkietėje „šykštuoliai“, kaip toje Charles Dickens apsakijoje, negali atsispirti kalėdinei nuotakai ir lengviau sutinka ištiesti ranką su parama, jos reikalingiems.

Bet kaip atskirti, kas tikrai tos paramos reikalingas, kur ji nebus savanaudiškai susidedama į kišenės, nepasiekusi tų, kuriems skirta? Niekas šimtu procentų to laiduoti negali, nes, kaip mūsų liaudis sako, „ir šventųjų pirštai į save lenkti“. Tačiau vis dėlto yra pakankamai pasitikėjimo vertybių organizacijų, kurios nesivaržo viešai paskelbti smulkia atskaitomybę ar visuomenei parodyti savo atliktus darbus. Kai kas tai vadintų „pasigyrimu“, bet iš tikrųjų toks atvirumas būtinas, jeigu norime, kad mūsų geranoriškumas nebūtų išnaudojamas įtartiniais tikslais.

Kai Lietuvoje prasidėjo laisvės judėjimas ir pagaliau nušvito nepriklausomybės saulė, užjūrius praplupo tautiečiai, dešimtmečiais atitvirtę neperinamomis užvaromis nuo Vakarų pasaulio. Jeigu kai kuriose mūsų visuomenės sluoksniuose vyravo aiškus nepasitikėjimas tais, kurie laisvai iš Lietuvos galėdavo išvykti komunisto metais (daugeliu atveju nuojauta neapvykę, atvykusieji tikrai buvo neprimtinoms mums „spalvos“), jokių žeservų nebėliko po Kovo 11-rius. Buvome pasiilę savųjų ir betarpiškų žinių iš tėvynės. Tų naujienų, rodos, niekad nepakako, todėl į kiekvieną atvykėlių susitikimą su visuomene priedavo daug publikos, kuri pasižymėjo ir dosnumu.

Nelabai ilgai truko suprasti, kad ne visi tie lauktieji tautiečiai „šventieji“, bet visų be išimties „pirštai į save lenkti“. Mūsų žmonės pradėjo daug skeptiškiau žvelgti į visokius

aukų rinkimus ir prašymus, sklindančius iš anapus Atlanto.

Su viena svarbia išimtimi. Niekas negali atsispirti vaiko pagalbos šauksmui, juo labiau, jei tas vaikas našlaitis ar „pusnašlaitis“, priverstas augti institucijoje be tėvų šilumos, be būtiniausių kasdienybės reikmenų. Iš pradžios mus nustebino toks didelis beglobių vaikų skaičius Lietuvoje. Užaugome su pasiaukojančios lietuvišės motinos, mylinčio tėvo įvaizdžiais, tad negalėjome įsisamontinti, kaip tie idealūs lietuviai tėvai gali nesirūpinti savo vaikais. Dabar jau pradėdame suprasti, kad tautybės automatiškai nepadaro geras tėvais. Taip pat darosi aišku, kad yra dalykų, kurių niekas pakeisti negali, tad reikia kreipti pastangas ten, kur galime padaryti skirtumą: i tuos beglobius vaikus, nes jie yra mūsų tautos ateitis.

Vien kalėdinių dovanėlių čia nepakaks, nes metai turi daug dienų, o Vargas „nekapojamas vis daugiau lapo“. Geras reiškinys yra įvedimas dirbtinių šeimų, kurios paima auginti tuos apleistus vaikus. Jau keliose vietovėse, daugiausia prie katalikiškų parapijų, kur klebonauja jauni, energingi kunigai, labai sėkmingai pradeda veikti šie programai. Tačiau be užsienio lietuvių pagalbos ji negalės išsilaikyti, nes parapijos neturtingos, šeimoms reikia pastogės ir išlaikymo, kurio valstybė neteikia.

Tai patikima labdara, kurios neišsidalin tarp savęs biurokratai „administracinėms išlaidoms“, o Lietuvos našlaidžių globos komitetas, veikiantis per JAV LB Krašto Socialinių reikalų tarybą, yra gera vąga nukreipti mūsų aukas tikrai ten, kur jos labiausiai reikalingos. Kai ieškome Kalėdų metu progos suteikti kam nors džiaugsmo, pasiūskime savo auką Lietuvos vaikams. Užauginti su meile ir mūsų, užsienio lietuvių, parama, jie tikrai pakeis Lietuvos rytojų, geresniu, šviesesniu. Tai investavimas, kuris atneš gerą pelną – be jokios rizikos!

• 1822 m. rugsėjo 7 d. Brazilija atsiskyrė nuo Portugalijos ir pasiskelbė nepriklausoma.

• Geriausia švenčių, gimtadienių, sukaikių dovana yra dienraštis „Draugas“.

NEBUVO LEMTA ŽŪTI

JUOZAS KULIUKAS

7

Kažkoks klaidėdėtis Sulčius tvirtino, kad jis lankęs universitetą, bet karas sutrukdė baigti. Tėvas Bernatonis turėjo labai daug vargo, kol gavo jam vietą Heidelbergo universitete. Kaip pasirodė vėliau, Sulčius gal net pradžios mokyklos nebuvo baigęs, prastai mokėjo rašyti. Tėvas Bernatonis turėjo atsipašyti universiteto. Po to Sulčius, gal iš gėdos, dingo iš stovyklos.

Birželio mėnesį nuvažiuavau į Hanau pabėgėlių stovyklą, norėdamas parduoti tabako ir cigarų. Mažai ką pardaviau, bet grįžtant stotyje sulaukė policija. Dar turėjau gal porą kilogramų tabako ir penkis šimtus cigarų. Mane uždarė daboklėn. Rytą dieną pašaukė į teismą už spekuliaciją. Tuoj paklausė:

– Ar prisipažįsti kaltas? Ar turi advokatą?

– Nei aš kaltas, nei advokatą turiu, – atsakiau.

Teisėjas, Amerikos kariuomenės karininkas, tuoj ir pasakė:

– Penki šimtai markių užstatas!

– Tiek neturiu, – atsakiau.

– Tai kiek turi? – vėl klausė.

– Turiu tik tris šimtus.

– Užteks ir tų!

Padaviau tą užstatą. Teisėjas pažadėjo pranešti, kada reikės eiti į teismą. Norėjau važiuoti į anglų zoną, bet lietuviai, labai geras advokatas, patarė, kad taip nedaryčiau. Jis sutiko mane ginti.

Gal už mėnesio gavau laišką, kad turiu eiti į teismą. Priteisė tris mėnesius kalėjimo. Mano advokatas pažadėjo apeliuoti. Jis tvirtino, kad aš nesu spekuliantas,

(Pabaiga)

APIE KALĖDŲ DOVANAS

Išėjimas lietuviai yra ne tik gailėstingi ir dosnios širdies žmonės, bet taip pat ir išmintingi. Tai įrodo mūsų didelis atsidavimas Lietuvai. Šalpos organizacijų net padaugėjo. Mūsų dėka Lietuvoje buvo įkurtos valgyklos vargšams, ir mes nuoširdžiai rūpinamės, kad tose valgyklose netrūktų maisto. Geras jausmas, kai galima nueiti tiesiog į valgyklą ir tiesiai į vedėjų rankas paduoti jiems skirtą auką iš BALFO ar privačiai. „Dievas nuostabiai dirba“, pasakė atsidusęs kun. K. Brius, Šv. Ark. Mykolo parapijos Marijampolėje klebonas, priimdamas Clevelando skyrus BALFO pinigine auką vargšų valgyklai. Tai buvo atsakymas į jo sielvingą prašymą Verbu sekmdienį, pamokslu metu. „Visiems mums reikia stebuklų...“, tyliai jis pridūrė.

Atsidūrus kritiškoje padėtyje, kaip šios parapijos klebonas, žinodamas, kad ateis vargšai, o jis neturi jiems valgių, mes galime suprasti jo iškūnų Dievui ir žmonėms, kai už pusvalandžio po jo pamokslu išsipildo jo prašymas. Tačiau man liko gražūs ir malonūs prisiminimai to įvykio, nes ši kartą važiuavau į Lietuvą kitų reikalais ir „žinojau“, kad mano laikas bus taip užimtas, kad iš Vilniaus išvykti nebūs progos, ta „žinojo“ ir mano giminės Marijampolėje.

Išėjimas lietuviai gerai žino, kad ne vien duona žmogus gyvas, jiems reikia ir dvasinio peno, tai parodė mūsų mokytojų tikra išmintis. Jų suorganizuota APPLE (American Professional Partnership for Lithuanian Education) organizacija, tai tikrai tiksliausias ir geriausias būdas padėti iki bankroto ribų nudvasinti mokslo sistemai Lietuvoje.

Tai Stalino eros palikimas, kuris sistemingai ir samoningai tą darė. Jo žodžiai: „Mokslas tai yra ginklas, kurio išdava priklauso nuo to, kieno rankose jis yra laikomas ir į ką jis yra nukreiptas“. Buves Amerikos prezidentas J. F. Kennedy štai ką pasakė: „Trūkumas žinių arba neteisingas mokslas gali sunaikinti žmones bei ištisias tautas. Blogas vaiko mokslinimas reiškia jo pasimetimą“. Tai mums kaskart darosi aiškiau, kai matome, kad išsilaisvinusi Lietuva neturi vadovavimui sugebantių žmonių, nors Lietuvoje netrūksta su laipsniais mokslą baigusių žmonių. Kaip žinome ir pats Gorbachiovas, sukūręs savo perestroiką, pasimetė, nebežinojo, ką su laisvėjantiais žmonėmis daryti. Tai tik paryškina buvusią nežmonišką sovietų sistemą.

Mūsų mokytojai, atrodo, gerai šį reikalą supranta ir jau sėkmingai įsijungę į savo užsibrėžtą darbą. Galima didžiuotis, kad

ir Clevelando, ir apylinkių lietuvių mokytojos, ai šiam darbe labai veikliai pasireiškia. Šios mokytojos ne tik aukoja savo laiką, bet ir savo lėšomis (kaip ir visos šalpos organizacijos) atlieka tuos milžiniškus ir taip svarbius, ir labai reikalingus darbus. Buvę aukotojai gauname labai gražius mokytojų laiškus iš Lietuvos mokytojų už jiems suteiktą pašalpą, kuri įgalino juos šiose mokslo paskaitose dalyvauti, kad galėtų tai perduoti savose mokyklose. Gal ateis laikas, kai tokius kursus galės suruošti tiesiogiai mokiniais bei suaugusiems. Tai nepaprastai gražus, kilnus ir labai reikalingas darbas. Mes visi pagal savo išgalias turėtume prie to prisidėti ir paremti jų darbą finansiškai. Atrodo vyksta aukų vajus ir paruošiamieji darbai ateinančiai vasarai. Gal būtų gera, artėjančių švenčių dvasioje prisiminti Lietuvą, į savo dovanų sąrašą įtraukti APPLE — „obuolio“ organizaciją. Gal būtų naudinga mums pasikalbėti su savo vaikais ir anūkais, jiems paaiškinti apie Lietuvos vaikučius. Gauti iš jų sutikimą — atsisakymą nuo labai norimos kalėdinės dovanos, o tais pinigais paremti šios kilnios organizacijos darbą. Gal būtų naudinga ir mums apsigalvoti: vietoje kalėdinų kortelių siuntinėjimo, ypač tame pačiame mieste gyvenantiems draugams, kuriems mieliau paspausti ranką, sutaupti sau laiką ir galvoskaudį, o tuos pinigus paskirti mokslo reikalams.

Esame patyre, kad atsiranda vis daugiau ir daugiau kilnių žmonių, kurie įvairiais būdais padeda Lietuvos reikalams, paskirdami per laidotuves suaukottus pinigus bei šiaip vienokių ar kitokių šeimos švenčių proga savo draugams taktiškai pasakantiems: „Drauguži, neužsigauk, aš tave seniai pažįstu, esi labai dosnus žmogus ir visuomet atneši dovaną. Būk geras, nepirk man dovanos, bet jei labai nori, paskirk porą dolerių „Obuoliui““. Pagaliau, gal būtų tikslu pagalvoti tiems, kurie tvarkdami savo palikimo reikalus irgi prisimintų šią organizaciją. Jos darbas tik prasidėjo, kuris pareikalaus daug lėšų ir ilgo laiko; šalpa ir mokslas Lietuvai, ir mūsų nuoširdus atsiliepinimas gali praturtinti mus pačius ir įprasminti mūsų pačių gyvenimą.

Linksmi švėsdomi Kristaus Gimimo šventę, prisiminkime ir savo gimtinę.

Dana Čipkienė

• Padovanokite savo geriausiam draugui kelionę į Lietuvą — užsakykite artimiesiems tėvynę „Draugą“.

Kilniosios Lietuvos Dukterys, vadovavusios ar tebevadovaujančios šiai artimo meilės organizacijai (iš kairės): buv. pirmininkė Birutė Briedienė, buv. pirm. Emilija Kielienė, dabartinė pirm. Marija Noreikienė ir buv. pirm. Stasė Paulionienė.

TĖVYNĖS IR ARTIMO MEILĖS STEBUKLAS

Lietuvos Dukterų draugija ir jos centras Čikagoje yra gerai žinoma užsienio lietuviams, kaip nepelno siekianti organizacija, kuri rūpinasi į vargą patekusiais lietuviams. Tam lėšas telkia iš aukų pinigais, palikimais, daiktai, kurių tinkamesnį atiduoda vargstantiems čia, persiunčia į Lietuvą ar suruošia išpardavimą kitataučių neturtingiesiems. Lėšų telkimo tikslu ruošia gegužinės ir metinį pokylį. Renginiai paprastai pasižymi gera organizacija, lietuvių labai mėgstami ir gausiai lankomi.

Šiemet toks pokylis buvo spalio 22 d. Jaunimo centro salėje. Puotą pradėjo ir programai vadovavo renginių vadovė Joana Krutulienė. Pasveikinusi svečius ir pasidžiaugusi jų gausumu, ji pakvietė naująją sąjungos pirmininkę Mariją Noreikienę tarti žodį. Tai buvo pirma šios sąjungos vadovės kalba Čikagos visuomenei po pareigų perėmimo, todėl idomiai pavaizdavo šios organizacijos veiklą.

Pirmininkė kalbėjo: „Pirmiausiai noriu labai pasidžiaugti šių metų puikia valdyba, kuriai nuoširdžiai dirbant, galime įveikti dažnai sunkius ir sudėtingus darbus. Šia proga aš labai dėkoju kiekvienai valdybos narei už jos darbą ir pasišventimą.“

Šie metai yra 35-tieji, jubiliejiniai Lietuvos Dukterų draugijos metai. Kaip žinote, 1959 m. draugiją įkūrė kun. dr. Feliksas Gureckas. Jis paliko mums įstatutą ir gyvą pavyzdį, kaip reikia dirbti šalpos darbu. Mūsų darbai, kaip ir anksčiau, yra labai įvairūs ir dažnai sunkiai numatomi.

Mes lankome ir guodžiame senelius ligoninėse ir slaugomo namuose. Mes laidojam savo tautiečius, kuriais nėra kam pasirūpinti. Mes palydime su maldomis savo nares į amžinybę. Šelpiamųjų niekad netrūksta. Kiekvieną gautą prašymą mes svarstome valdybos posėdžiuose ir niekam neatsakom pagalbos, jei tas prašymas yra pagrįstas ir į jį leidžia mūsų

išgalės ir mūsų įstatai.

Lietuvos Dukterų draugija labai vertina didelę „Lithuanian Mercy Lift“ pagalbą Lietuvai ir stengiasi jų darbus paremti. Padėdam „Vaikų vilčiai“, paskirdami pastoviai 2 kambarius iš Lietuvos atvykstantiems ligoniuokams ir jų tėveliams. Glaužiai bendradarbiaujame su „Našlaičių globos“ komiteto pirmininke dr. Albina Prunskiene ir Socialinių reikalų tarybos pirmininke Birute Jasaitiene, kurios parūpina mums našlaičių ir daugiavaikių šeimų patikimus sąrašus, pagal kurių adresus mes stengiamės pasiųsti geras siuntinius, kad palengvinti tų žmonių sunkią ir liūdną dalį. Taip pat gauname sąrašus ir atskirus prašymus iš Tėvų jėzuitų, kurie nuolat vyksta į Lietuvą ir ten susipažįsta su žmonėmis, kurie vargsta ir šaukia mūsų pagalbą.

Dr. A. Prunskienė supažindino mus su jaunais Lietuvos kunigais, kurie yra stebuklingi „švityriai“ tamsioje šių laikų Lietuvos padangėje. Jų yra ir daugiau, bet žinomiausi iš jų — tai kun. Aukštakalnis, Viduklės klebonas, kun. Romualdas Ramašauskas, Krakų klebonas, kun. Petras Linkevičius, Kaltinėnų klebonas. Jei visi yra įkūrę globos namus našlaičiams, pamestinukams, dažnai alkoholių tėvų vaikams, kuriais tėvai jau negali pasirūpinti, ir dažnai vaikai patys ieško pagalbos, negalėdami gyventi savo namuose. Visi tie vaikučiai yra taip rūpestingai dabar prižiūrimi ir auklėjami, kad žiūrint į minėtų kunigų darbą, sunku suprasti, iš kur tie jauni kunigai turi tiek meilės, kantrybės ir sugebėjimų rūpintis tais nelaimingais vaikais. Ar tai ne Dievo stebuklas, parodytas Lietuvos vaikams, kad jie nepažūtų Lietuvai tose baisiose sąlygose, kuriose jie gyvena?

Prie tokių pačių kunigų — idealistų reikia priskirti ir kun. Kestutį Ralį, kuris dirba Vilniaus krašte, Naujajam Daugėliškioje. Jis ten baigia statyti puikius namus našlaičiams, seneliams, jaunimui ir nuoširdžiai

prašo finansinės paramos iš užsienio lietuvių, kad galėtų užbaigti pradėtą statybą ir sudaryti geresnes sąlygas gyventi nelaimingiems vaikams, kurių šiandien Lietuvoje priskaičiuojama daugiau kaip 17,000.

Negalime nepaminti ir „Valstiečių laikraščio“ vyr. redaktoriaus Jono Švobos ir jo ikurto „Lietuvos kaimo vaikų“ fondo, kuris rūpinasi vargšais kaimo vaikais.

Turint šią taip reikalingą pagalbą Lietuvai, mes šiais metais dar sukūrėme specialų moterų būrelį, kuris rūpinasi pagrindinai siuntinių siuntimu pagalbos reikalingiems Lietuvos vaikučiams, seneliams ir daugiavaikėms šeimoms. Šiais metais jau išsiuntė 70 didelių siuntinių į Lietuvą. Visiems čia paminėtiems mes visomis išgalėmis stengiamės padėti ne tik įvairiais siuntiniais, bet neretai ir stambesnėmis pinigų sumomis. Mes ir toliau tęsime krikščioniškos meilės darbus ir nepamiršime vargstančiųjų Lietuvoje.

Baigdamą noriu padėkoti visiems, padėjusiems surengti šį pokylį. Nuoširdžiausias ačiū visiems!

Tokiais žodžiais savo kalbą užbaigė Lietuvos Dukterų draugijos pirmininkė Marija Noreikienė. Pokylio dalyviai jai padėkojo plojimais.

Po to vyko meninė programa. Fortepijonui akompanuojant Gintei Čepinskaitėi, Genovaitė Bigenytė atliko Caccini „Amarilli“, Leonoros ariją iš Dz. Verdi operos „Likimo galia“, Margaritos ariją iš Boito operos „Mefistofelis“, J. Gaižausko harmonizuotą liaudies dainą „Sėjau rūteles“. Solistas Linas Sprindys atliko Pergolesi „Canzonetta“ ir Meljo „Fenesta che Lucivi“. Pabaigai abu solistai atliko J. Tallat-Kelpšos harmonizuotą liaudies dainą „Koks ten lengvas poilsėlis“.

Programai pasibaigus, Stelmoko orkestras visus kvietė šokiui. Pasilinksminus, švečiai galėjo išbandyti savo laimę loterijoje, po kurios visi su gera nuotaika skirstėsi namo, pasiryžę ir toliau remti Lietuvos Dukterų draugiją ir jos kilnius darbus.

Jonas Žebrauskas

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS [VEDIMAI — PATAISYMAI]
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

Pigiai ir greitai išvežame šiukšles, išvalome namus, garažus, kraustome baldus, darome smulkius remontus. Kreiptis: Rytis, tel. 312-233-6834.

D & R HAULING
Pigiausiomis kainomis išvalome ir iškraustome namus bei garažus, išvežame metalo laužą. Įkainojimas nemokamas. Skambinkite: **312-254-7298**. Kalbame angliškai ir lietuviškai.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimas
- MLS kompiuteriškai FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veitui
- Perkaime ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR SALE

New 2-flat bldg. with 5 rms, 3 bdrms, 2 baths in ea. apt. with formal din. rm. All appliances, plus full basement with side drive and garage in Southwest suburbs. Only \$249,900. Call: Tom Maloney Re/Max Southwest 708-974-1110

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washenaw Ave., vienas arba dviejų suaugusių asmenim. Yra šaldytuvai ir virimo plyta. \$325 mėn. + security dep. Kreiptis [Almą nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

IEŠKO DARBO

Suaugusi moteris ieško bet kokio darbo. Skambinti: tel. 312-434-1509.

HELP WANTED

Reikalinga moteris, kuri galėtų atvažiuoti į Chicago priemiestį, Barrington Hills, prižiūrėti kūdikį. Rekomendacijos būtinos. Atlyginimas susitarus. Tel. 708-426-4634.

Your ticket to a secure retirement.

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiškumo kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol neįvardinta vertybių konfigūracija. Studijų dinamiškumo eigoje, skverbiama į diasporos mentalitetą, išryškinama Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškinama. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galima taiklingai sugretinti savojo tautiškumo pagrindus su Amerikos tautiškumo principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiškumo supratimu-pajautimu. Dėmesio centre — lietuvių ateiviai. Apisirojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuvių ateiviai) (1867-914) — lietuvių, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) — be didesnių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę ne savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

atlanta

IMPORT-EXPORT Inc.

(312) 434-2121 800-775-SEND

- SIUNTINIAI LAIVU
- AIR CARGO
- PINIGŲ PERSIUNTIMAS
- MAISTO KOMPLEKTAI
- VIZŲ PRATĖSIMAS
- SANDĖLIAVIMAS

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lviv, Mensk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

RENGINIAI ČIKAGOJE

Gruodžio 2 d. — Meno varžytinių parodos atidarymas Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Rengia Amerikos Lietuvių meno draugija.

Gruodžio 3 d. PLC „bazaras“ Lietuvių centre, Lemonte.

Gruodžio 4 d. — Jaunimo centro metinė vakariinė Jaunimo centro didž. salėje.

— PLC „bazaras“ Lietuvių centre, Lemonte.

Gruodžio 9 d. — „Nerijos“ jūrų skaučių tunto Kūčios Lietuvių centre, Lemonte.

Gruodžio 10 d. — Labdaros vakaras „Seklyčioje“. Rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba.

Gruodžio 11 d. — Muzikos ir poezijos valandėlė adventiniam susikaupimui vyks Lietuvių Dailės muziejuje, Lemonte.

— Meno varžytinių užbaigimas Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Rengia Amerikos Lietuvių meno draugija.

Gruodžio 16 d. — ASS Filiterių kalėdinis pobūvis Lietuvių centro Bočių salėje, Lemonte. Pradžia 7:30 v.v.

Gruodžio 17 d. — Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus metinis banketas muziejaus patalpose.

— Maironio lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė Lietuvių centre, Lemonte.

Gruodžio 18 d. — Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės Kūčios šaulių namuose.

— Ateitininkų Kūčios Jaunimo centre. Rengia Čikagos studentai ateitininkai.

Gruodžio 23 d. — Kūčios „Seklyčioje“. Rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba.

Gruodžio 31 d. — Lietuvių Operos Naujųjų Metų sutikimas Jaunimo centre.

— Vytauto Didž. šaulių rinktinės Naujųjų Metų sutikimas šaulių namuose.

— Naujųjų Metų sutikimas Lietuvių centre, Lemonte.

Sausio 15 d. — Tauragės klubo metinis narių susirinkimas šaulių namuose.

Sausio 22 d. — Klaipėdos dienos iškilminga metinė jūrų skautų ir skaučių sueiga Lietuvių centre, Lemonte.

Sausio 29 d. — Operos solistų Vitalijos Šiškaitės, Broniaus Tamašausko ir pianisto Roberto Bekionio koncertas, 3 v. p.p. Jaunimo centre.

Vasario 3-11 d. — LAMA slidinėjimo išvyka į Zermatt, Šveicarijoje.

Vasario 12 d. — Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas Maria mokyklos auditorijoje. Rengia ALTO Čikagos skyrius.

Vasario 26 d. „Šiupynys“ Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Rengia Mažosios Lietuvos Lietuvių draugija.

Kovo 5 d. — Kaziuko mugė Jaunimo centre, Čikagoje. Rengia Čikagos skautai ir skautės.

Balandžio 2 d. — „Draugo“ koncertas Jaunimo centre, 3 v. p.p.

Balandžio 23 d. — Meno ansamblio „Dainava“ 50-mečio sukaštutinis koncertas ir banketas. Koncertas vyks Maria mokyklos auditorijoje, o banketas — Condesa del Mar pokylių salėje.

Balandžio 30 d. — „Laiškai lietuviams“ žurnalo metinė vakariinė Jaunimo centre.

Gegužės 14 d. — Lietuvių Operos Bizet 3-jų veiksmų „Perlų žvejai“ spektaklis 3 v. p.p. Morton auditorijoje, Cicero, IL.

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos siunčiant laikraščio prenumeratą ir kitomis formomis.

60.00 dol. Aldona Ruth, Oak Lawn, IL; Liuda Butikas, Chicago, IL; Paulina Mačiulienė, Chicago, IL;

50.00 dol. Roman Bilunas, Vienna, VA; Irena Goddard, Arcadia, CA; Vytautas Gudaitis, Toronto, Kanada; JAV LB East St. Louis, (per pirm. Zigmą Grybiną), O'Fallon, IL;

40.00 dol. Stasys Predkelis, Chicago, IL;

30.00 dol. Ona Adomaitienė, Sunny Hills, FL; Eugenijus Kleinas, Wollaston, MA;

25.00 dol. Rūta ir Vytautas Bražiūnas, Milwaukee, WI; Algis Urbutis, Palos Heights, IL; E. Mackevičius, La Habra CA; Algis Abramikas, Chicago, IL; Adelė Juozapavičienė, Chicago, IL; Rita Laima Ghatak, Richmond, VA; Anglijos Lietuvių klubas Čikagoje, (per K. Rožanską), Chicago, IL; Panevėžiečių klubas Čikagoje, (per K. Rožanską), Chicago, IL;

20.00 dol. Juozas Cechanavičius, Chicago, IL; Ursulė Zinkus, New Carlisle, IN; Vytenis Statkus, N. Riverside, IL; Vida Jurkus, Forest Hills, NY; Vera Paulionis, Sun City West, AZ; Antanas Santaras, Chicago, IL; Andrius Bridzius, Cleveland, OH;

15.00 dol. Amilija Stankevičius, Port Colbourne, Ont. Kanada;

12.50 dol. Leon Baltusis, Minocqua, WI;

10.50 dol. Bernice Madeikis, Chicago, IL;

10.00 dol. Maria Augutis, Rockford, IL; Jonas Prakapas, Bakersfield, CA; V. Ruseckas, Sun City, AR; B. Sakalas, Toronto, Kanada; Alfonsas Lukas, Dearborn, MI; Ilona B. Kerr, Los Angeles, CA; P. Sidzikauskas, Glendale, CA; Sophie Bacevicius, Corona del Mar, CA;

Irene Mironas, Chicago, IL; Robert B. Kekstas, Wisconsin Dells, WI; Maria Paliulis, Chicago, IL; O. ir S. Ruibis, Chicago, IL; K. Norvilas, Hickory Hills, IL; Gabrielius Vidmantas, Rochester, NY; Bronė Venckus, Los Angeles, CA; Stasys Vaičius, Chicago, IL; American Travel Service, Evergreen Park, IL; Gintaras Valiukenas, Chicago, IL; Regina Usvaitas, St. Pete Beach, FL; Angelė Katelė, Chicago, IL; R. Raslavičius, Elk Grove Vlg. IL; Valerija Tumpienė, Chicago, IL; Marija Laurinavičius, Chicago, IL; George Gedgaudas, Brockton, MA; Kazimieras Veitas, Frankfort, IL; V. ir G. Juodgudis, Mount Prospect, IL; Danutė Tautvilas, Port Washington, NY; Bolius Kasparas, Lemont, IL; Alfonsas Pivoriunas, Pt. Colbourne, Ont. Kanada; Alma Vilkaitė-Stockienė, La Canada, CA.

60.00 dol. Teresa Bakanas, Wilmington, DE;

50.00 dol. Vincas Kizinaitis, Hamilton, Ont. Kanada; Jolita Arzbaecher, Chicago, IL; Austrė Puzinienė, San Mateo, CA;

30.00 dol. P. Kazlauskas, Lemont, IL;

25.00 dol. Ina Kasis, Orland Park, IL; Albina Ripskis, Evergreen Park, IL; kun. Alg. Bartkus, Roma, Italija;

20.00 dol. N.R. Sabaliūnas, Hot Springs, AR; Dana ir Paulius Laniauskas, Lombard, IL; Agnė Lazdauskas, Bridgeport, CT;

10.00 dol. J. Vidmantas, Elizabeth, NJ; L. Reivydas, Los Angeles, CA; D. Grajauskas, Simsbury, CT; Salomėja Maksvytis, Cicero, IL; Stasys Kybartas, Willow Springs, IL; Vytautas Kondrotas, Richmond Hill, NY; Stasys Naumus, Dearborn Hts, MI; J. Alb. Staras, Palm Beach Gardens, FL; Valerija Vaičiūgis, Dochester, MA; St. Vaškys, St. Pete Beach, FL;

Lietuvos šauliai, išsirikiaję Valstybės dienos minėjime, 1992 metais.

PRISIMINTI LIETUVOS PARTIZANAI

Lietuvos partizanų kovos ir pogrindžio veikla turėjo lemiamos reikšmės vėl atgauti Lietuvos nepriklausomybę. Jų ilga kova už laisvę ir nepriklausomybę prieš sovietinį okupantą tapo istoriniu įvykiu dar neparašytoje tautos kančių istorijoje, kuri liudys ateinančioms kartoms, kad gyvai tautai išlikti pareikalaujama daug aukų ir pasišventimo. Tuo tarpu dabar žuvusieji partizanai prisimenami Lietuvos patriotinės visuomenės susirinkimuose, pamaldose ir spaudoje. Perlaidojami jų palaikai ir statomi paminklai jų atminimui. Iškilingiau jie prisimenami, kur jų daugiau buvo ir žuvo.

Viename laiške iš Lietuvos rašoma, kad rugpjūčio 28 d. Parijų koplyčioje, kuri randasi Panevėžio vyskupijos ribose, įvyko iškilmingos pamaldos už žuvusius apylinkės partizanus ir buvo pašventintas paminklas. Čia prisimintina ir toji koplyčia. Parijų didelis kaimas yra Daujėnų valsč., Biržų apskr., prie Orijos upelio, Panevėžio žalos girios atšakoje. Ten pat miške yra 1736 m. pastatyta koplyčia šv. Augustino garbei. Jos viduje yra altorius su šv. Augustino paveikslu, zakrastija, klausykla, ant stogo — bokštelis su varpu. Aplink ją yra kapinės, kur buvo laidojami artimųjų kaimų mirusieji. Kiekvienais metais rugpjūčio 28 d. atsikviečiamas kunigas pamaldoms iš Daujėnų, Kriklinių, Vabalninkų ar Krinčino parapijos. Istorinė, medinė koplyčia, buvus aptverta mūrine tvora (dabar vieline) visą laiką, neišskiriant ir okupacijos laikotarpiu, buvo gerai prižiūrima rypstingų ir religingų žmonių, kad neišnyktų. Po pamaldų išimdavo šv. Augustino paveikslą ir išveždavo į Daujėnų paslėpti, kad komunistai nesunaikintų.

Šiais metais šv. Augustino šventės proga susirinko daug žmonių ne tik iš apylinkės, bet atvyko ir iš toliau automobiliais ir autobusais. Žuvusiųjų partizanų iškilmingas prisiminimas prasidėjo šv. Mišiomis. Per pamaldas vedė Panevėžio šventosios karmelitų bažnyčioje Mišias už žuvusius auکوjo mons. A. Svarinskas. Vytauto Didžiojo universiteto salėje Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio (LLKS) valdybos pirmininkas J. Čeponis kalbėjo, kad partizanų kova buvo prasminga, dėl jos kovo 11-ąją priešai sudrebėjo ir pakėlė ranką už tai, kad būtų laisvi. Stebuklas įvyko, bet, greit ji užmirš, pasidavė materializmui, apgaulei ir štai turime rezultata. Šiandien susibūrę partizanai atkuria savo apygardas, sritis ir eis tuo keliu, kuriuo ėjo kovų metais. Girdėti kaltinimų, kad Laisvės kovų sąjūdžio dalyviai kerštauja. Ne, trokštama ne keršto, o teisingumo ir nusikaltėlių, kurie naikino tautą ir žudė žmones, atgailos. Pavyzdžiui, kad grįžęs iš tremties partizanas atkeršytų sričiai, nėra.

LLKS valdybos pirmininkas J. Čeponis, Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdybos pirmininkas A. Lukša ir Seimo narė V. Briedienė žuvusiųjų partizanų sūnams ir dukroms įteikė jų tėvų pomirtinius apdovanojimus ir rezistencijos dalyvių pažymą.

Suvažiavime kalbėjo istorikas R. Batūra, Seimo nariai V. Briedienė, A. Endriukaitis ir Z.

Aukos už laimėjimo bilietus

20.00 dol. Povilas Okincinas, Cicero, IL;

Aukos už kalėdų korteles ir kalendorių

10.00 dol. Jonas Viktorzentis, Worcester, MA;

15.00 dol. Bronė Dirmantas, Chicago, IL;

10.00 dol. Emilia Susmaras, Chicago, IL;

10.00 dol. Jonas Kontautas, Centerville, MA; Valė Sajauskienė, Ellicott City, MD; Vytautas Lazauskas, Homewood, IL.

Visiems šiems rėmėjams „Draugo“ vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

šaulių choras. Prie partizanų kapų stovėjo šaulių garbės sargyba ir mergaitės, laikantios vainikus, apsirengusios tautiniais rūbais. Po pamaldų visi pajudėjo link paminklo, kuris buvo pastatytas Mikėnų, Mažionių ir Sakarnių kaimų kelio kryžkelėje. Prie pašventinto paminklo buvo pasakyta daug jaudinančių kalbų, kurios jautriai palietė partizanų gyvus artimuosius ar į Sibirą išvežtuosius. Iš buvusių kaimų prie Panevėžio žalosios girios žuvo daug partizanų. Paminkle įrašyta apie 60 žuvusių, nurodant partizanų vardus, pavardes, žuvimo datą, jų kaimą. Tai paminklas tiems, kurie nebijojo mirti už tėvynės laisvę. Šios šv. Augustino šventės organizatorius buvo Stasys Masilionis, kurio 3 broliai yra žuvę.

Netoli šio paminklo dar yra išlikęs paminklas — akmeninis kryžius, kuris buvo pastatytas tos apylinkės pavasarininkų kuopos, kai anais nepriklausomybės laikais veikė Lietuvos katalikų jaunimo sąjunga „Pavasaris“

Juozas Navakas

PARTIZANŲ KOVŲ MINĖJIMAS

50 metų, kai Lietuvoje partizanai pradėjo organizuoti kovoti prieš Lietuvos okupantus. Kovotojų organizacija iš pradžių vadinosi Lietuvos laisvės armija, vėliau — Lietuvos laisvės kovų sąjūdžiu. Lapkričio 5 d. Kaune įvyko Lietuvos partizanų suvažiavimas.

Švento Kryžiaus karmelitų bažnyčioje Mišias už žuvusius auکوjo mons. A. Svarinskas.

Vytauto Didžiojo universiteto salėje Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio (LLKS) valdybos pirmininkas J. Čeponis kalbėjo, kad partizanų kova buvo prasminga, dėl jos kovo 11-ąją priešai sudrebėjo ir pakėlė ranką už tai, kad būtų laisvi. Stebuklas įvyko, bet, greit ji užmirš, pasidavė materializmui, apgaulei ir štai turime rezultata. Šiandien susibūrę partizanai atkuria savo apygardas, sritis ir eis tuo keliu, kuriuo ėjo kovų metais. Girdėti kaltinimų, kad Laisvės kovų sąjūdžio dalyviai kerštauja. Ne, trokštama ne keršto, o teisingumo ir nusikaltėlių, kurie naikino tautą ir žudė žmones, atgailos. Pavyzdžiui, kad grįžęs iš tremties partizanas atkeršytų sričiai, nėra.

LLKS valdybos pirmininkas J. Čeponis, Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdybos pirmininkas A. Lukša ir Seimo narė V. Briedienė žuvusiųjų partizanų sūnams ir dukroms įteikė jų tėvų pomirtinius apdovanojimus ir rezistencijos dalyvių pažymą.

Suvažiavime kalbėjo istorikas R. Batūra, Seimo nariai V. Briedienė, A. Endriukaitis ir Z.

Šličytė, mons. A. Svarinskas, Savanoriškas krašto apsaugos tarnybos vadas pulk. A. Pocius ir kiti.

Pasak A. Endriukačio, pakelti ginklą prieš raudonąją galybę reikėjo ne tik karštos širdies, drąsos, bet ir gilaus tikėjimo Lietuvos laisvės stebuklu. Ir tas stebuklas atėjo kovo 11-ąją. Deja, kova nebuvo baigta. Nedorieji ir apsimetėliai siekia ir toliau niekinti, menkinti, surasti priekaištų. Vienas iš tokių priekaištų — bandymas apkaltinti rezistencijos dalyvius tautos skaldymu, o Aukščiausiojo teismo teisėjas Lietuvos gyventojų žudyme nerado genocido sudėties.

Suvažiavimas priėmė rezoliuciją Rusijos prezidentui Boris Jecelinui ir Rusijos Dumai, kurią perskaitė Kovo 11-osios akto signataras P. Varanuskas. Pulkinko A. Pocius nuomone, Vilniuje turėtų būti Nežinomąjo Lietuvos partizano kapas.

Suvažiavimo dalyviai padėjo gėlių prie Laisvės paminklo ir prie Nežinomąjo kareivio kapo Karo muziejaus sodelyje.

Suvažiavimą visiškai ignoravo Lietuvos vyriausybė, neatsiuntusi net sveikinimo telegramas.

(„Lietuvos aidas“, 11.08)

KOPLYČIA ŽEMAITIJOS PARTIZANAMS

Telšių rajone, Varnių mieste, atidengta ir pašventinta koplyčia, skirta Žemaitijos partizanams ir 1944-1956 m. Lietuvos pasipriešinimo didvyriams. Ji pastatyta iš užsienio lietuvių, Lietuvos gyventojų aukų ir rajono savivaldybės lėšų. Taip pat buvo palaidoti nežinomų partizanų palaikai.

Neseniai Telšių rajono taryba nusprendė Varniuose, Daukšos gatvėje, esanti namų perduoti Lietuvos politinių kalinių sąjungos Telšių skyriui, nusprendusiam kartu su tremtinių organizacijomis jame įrengti rezistencijos Žemaitijoje muziejų.

Šiame pastate pokario metais buvo NKVD vietinio padalinio būstinė. Jos teritorijoje, kaip tikina liudininkai, esama ne vieno čia nukankinto žmogaus palaikai.

PAGERBTI BUVĘ PARTIZANAI

Seirijų miestelio bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios už Bestraigiskės miške žuvusius partizanus. Po Mišių Bestraigiskės miške pašventintas paminklas 1951 m. žuvusiems partizanams. Apie partizanų žuvimo aplinkybes pasakojo jų dienų liudytojai Česlovas Burneika, Vytautas Vailionis ir Bronė Žilionienė prisiminė, kad šiame miške gyveno Dainavos partizanų apygardos vadas J. Gegužis-Diemedis, Šarūno rinktinės vadas B. Šalaševičius-Žilvitis, A. Salinis-Skirmanas ir dar apie ketvertas partizanų, kurių pavardės neži-

A.A. DR. ELENAI TUMIENEI VIETOJ BALTOS CHRIZANTEMOS

„Mano jaunų dienų pasaulis mirė, o aš, o aš jauna, numirt dar negaliu“, — rašė 1957 m. savo poezijos rinkiny „Karlajai ir šventieji“.

Tada rašė, kad jaunų dienų pasaulis mirė, o ši rudenį, 1994 m. spalio 22 d., tyliai užmigai ir pabudai Amžinybėje.

Lapkričio 5 d. žadėjai į Čikagą atskristi, jau ir kelionės bilietai buvo nupirkti, ir lagaminėlis pradėtas pakuoti, ir taip buvai laukiama. Vietoj skrydžio į Čikagą — skrydis Aukštyn, miela Elenute.

O dar taip per anksti išeiliavai. Nebaigti liko suplanuoti darbai. Neišleistas naujas eilėraščių rinkinys „Rožė saujoj“, nebaigta dramatinė poema „Aistis“, nebaigti poeto Bernardo Brazdžionio poezijos vertimai į anglų kalbą, ruošiant jo kandidatūrą Nobelio premijai, nebaigti paruošti scenai Stasės Vanagaitės apsakymai „Nulaužta šaka“.

Dabar, dr. E. Tumienė, kai pasitraukė iš profesūros, visą laiką žadėjo paskirti savo ir kitų kūrybai. Nutilo jos kūrybinga širdis. O ta širdis skleidėsi ne tik kūryboje ir moksliniame darbe. Ateitininkė. 1939-1940 „Giedros“ korporacijos pirminkė. Visuomeninėje veikloje pasižymėjo kaip gabi visokių minėjimų vadovė, Lietuvių rašytojų s-gos narė, Los Angeles Dailių menų klubo narė.

Dr. Elena Valiūtė-Tumienė gimė 1920 m. Šilalėje, Tauragės apskr. Gimnaziją baigė Tauragėje, o paskui universitetui: Kaune, Karaliaučiuje, Hamburge, Los Angeles. Pietų Kalifornijos universitete baigė visuotinės literatūros ir pedagogikos studijas, o 1964 m. už disertaci-

nomos. Partizanus sovietų kareiviai užpuolė netikėtai, nes jų slėptuvė nurodė išdavikas. Bestraigiskės miške tada žuvo mažiausiai septyni partizanai. Partizanų ryšininkė Bronė Žilionienė, nutykinusi po mūšio prie slėptuvės, rado tik daug kraują.

Dabar šalia buvusios slėptuvės (išlikusi duobė) pastatytas paminklas. Jį pašventino kunigas Jurgis Sventickas. Sąjūdžio Lazdijų rajono tarybos pirminkė Nijolė Lepšienė pakvietė visus kasmet rugsėjo 17 d. susirinkti prie paminklo, pagerbti žuvusiųjų atminimą.

Dr. Elena Tumienė buvo ištekejusi už teisininko Hermano Tumo, buvusio Klaipėdos pedagoginio instituto lektoriaus. Susilaukė sūnaus Vydūno, pas kurį Colorado valstijoje ir užgeso. Jos žemiški palaikai bus nuvežti į tėviškės kapus, į Šilalę. Ten ji pati buvo nuvežusi vyro Hermano, mirusio prieš 10 metų, palaikus. Šilalėje gyvena sesuo Onutė su šeima.

Liko čia sūnus — med. dr. Vydūnas, marti Jeannie, vaikaičiai Agnė, Aistis ir Mantas.

Stasė Petersonienė

A.†A. Inžinieriui architektui ADOLFUI TYLIUI

mirus, žmonai KONSTANCIJAI, dukteriai KRISTINAI ŠKIRPIENEI, žentui KAZIUI bei anūkams ALEKSANDRUI ir VIKTORIJAI reiškiame gilią užuojautą.

Aldona Aistienė
Elena Dambriūnienė
Laima ir Aleksandras Plateriai
Joana Vaičiulaitienė
Aleksandra ir Romualdas Zalubai

A.†A. BRONEI KALVAITIENEI

mirus, jos seseriai, mūsų mielai draugei, STASEI JAKUBONIENEI, reiškiame gilią užuojautą.

Jadvyga Penčyliene
Aldona, Birutė ir Irmira Lesevičiūtės
Aldona Griškienė
Albina Dumbrienė
Nijolė Dumbrytė

Dr. Elena Tumienė.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„LIETUVIŠKOS KALĖDOS“
MOKSLO IR MENO MUZIEJUJE

Lietuvos Vyčių šokėjai, vadovaujami Frank Zapolio, Lidijos Ringienės ir Auksės Kane atliks „Lietuviškos Kalėdos“ programą Mokslo ir meno muziejuje sekmadienį, gruodžio 11 d. 3:30 val. p.p. Šioje muziejaus „Christmas Around the World“ programoje lietuviai dalyvauja jau 53 metus. Lietuviškai programai F. Zapolis vadovauja 48 metus. Visi lietuviai kviečiami atsilankyti ir pakviesti savo draugus amerikiečius. Parodykime muziejui, kad mes vertiname galimybę naudotis muziejaus patalpomis ir Čikagos bei apylinkių visuomenei parodyti mūsų tautos gražius papročius. Programą atliks Vyčių šokėjai ir jų draugai.

Vyčių šokėjai šoks tautinius šokius. Vaidinime vaidmenis atliks: „tėvas“ — Paul Strolia; „motina“ — Auksė S. Kane; „vaikai“ — Darius Barkauskas, Audra Kazlauskas, Viki Sušins-

Gruodžio 9 d., penktadienį 7:30 vakaro Balzeko lietuvių kultūros muziejuje Liūtas Mockūnas skaitys paskaitą: „Lietuvių išeivijos ir krašto santykių dinamika sovietų okupacijos laikais“. Prelegentas apžvelgs šios veiklos pobūdį, jos vystymosi stadijas: rezistencinio pobūdžio ryšius, o taip pat postalininio laikotarpio pusiau legalius santykius.

x NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS! Kviečiame į Pasaulio lietuvių centrą, Lemont, IL. Pradžią 8 v.v., karšta vakariene, gėrimai. Šokiama groja „Žiburių“ orkestras. Iki gruodžio 17 sumokėjus — porai 115 dol., po gruodžio 17 — 120 dol. Rezervacijoms skambinti: diena 708-257-8787; vakare 708-968-0184. (sk.)

x „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelio, rengiama „Muzikos ir poezijos valandėlė“ bus sekmadienį, gruodžio 11 d., 12:00 val. p.p. (po 11 val. Mišiu) Lietuvių Dailės muziejuje, Lemonte, t.y., Pasaulio lietuvių centro rūsyje, meno galerijoje. Programą atliks sol. Audronė Gaiziūnienė, akt. Nijolė Martinaitytė ir muz. Alvydas Vasaitis. Dainos ir dailiojo žodžio vedami, jaunos meniškos aplinkos supami, sutelkime nuotaikas pakiliai šeimos šventei — Šv. Kalėdoms. 1994 metai buvo paskelbti „Tarptautiniais šeimos metais“. Kalėdų proga, atkreipti dėmesį į rūpestingos, doros šeimos svarbą, „Saulutė“, sekmadienį, gruodžio 11 d. užsakė 11 val. Mišias Pal. vysk. Matulaičio misijoje ir po Mišių ruošia šį koncertėlį. Visi laukiami. (sk.)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytėnė Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

kas, Annette Zapolis, Darius Norvilas. „Kalėdų senelis“ — John Radavich. „Svečiai“ — visi šokėjai ir draugai.

Gros — akordeonu Saulius Paulionis ir Algimanto Barnišio vadovaujamas orkestras. Dainuos: Alg. Barniškis ir Genutė Bigenytė iš Lietuvos, Paul Strolia ir dukrelė Danielle, dr. Raimonda Partikaitė-Piškinienė iš Lietuvos.

Visi kviečiami kartu pasidžiaugti. Iki pasimatymo Mokslo ir meno muziejuje, 57-ta ir Lake Shore Drive, Čikagoje, ši sekmadienį, gruodžio 11 d., 3:30 v. p.p. Ateikite anksčiau ir prieš programą apžiūrėkite išstatytas įvairių tautybių eglutes, pasiklausykite kalėdinių giesmių.

x Frank Janulis, atsiųsdamas „Saulutei“ \$25 kiekvieną mėnesį, remia Telšių rajono berniuką. Berniuką ir jo sesutę augina seneliai, patys turintys invalidą sūnų. Nuosirdžiai dėkojame. „Saulute“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. (sk.)

x Ieškoma Genovaitė Žuromskytė, Kazimiero ir Felicijos Žuromskių duktė, gim. 1925 m. Lietuvoje; 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Žinantieji apie jos likimą, prašome pranešti, Sabina Ancerys, 100 Woodlawn Ave., Porter, IN 46304. Tel. 219-926-6203. (sk.)

x Meno kūrinių varžytinės gruodžio 11 d., sekmadienį, Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Meninė programa ir pietūs 2 v. p. (\$25 asm.). Varžytinės prasidės apie 5 v. p.p. (įėjimas laisvas). Visus kviečia Amerikos Lietuvių Meno draugija. Informacija: tel. 708-749-2843. (sk.)

x Raminta ir dr. Algirdas Marchertai paaugojo „Saulutei“ \$240 metams remti Klaipėdos mergytę, kurios tėvai atsisakė. Ačiū! „Saulute“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. (sk.)

x Ateitininkų Kūčias sekmadienį, gruodžio 18 d., Jaunimo centre ruošia Čikagos studentai ateitininkai. Didžiojoje salėje 1 val. p.p. bus aukojamos šv. Mišios. Po Mišių gardžiosios mėsos tradiciniais valgiais, paruoštais O. Norvilienės. Dalyvavimo kaina: suaugusiems — 12 dol., jaunučiams, moksleiviams ir studentams — 10 dol. Vaikams iki 6 m. — velniui. Visa plačioji ateitininkiška šeima kviečiama. Registruotis pas Valeriją Žadeikiene, tel. 708-424-4150. (sk.)

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct., Sunny Hills, FL 32428, tel. 904-773-3333. (sk.)

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penkt. 3 v. p.p. - 7 v.v., šešt. 10 v.r. - 3 v. p.p., sekm. 8:30 v.r. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772. (sk.)

x Atlanta I.E., Inc. praneša, kad siuntiniai pasiekė Lietuvą iki Kalėdų, jei juos mums pristatysite iki lapkričio 26 d. Atlanta I.E., Inc., 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-434-2121. (sk.)

TALKA KALĖDŲ VAJUI
DRAUGO FONDE

Kad ir „Draugas“ yra visu laukiamas draugas parodė ir Draugo fondo Kalėdų vajuos laiškų išsiuntimo XII.2 talka. Susirinko 30 talkininkų ir 5,000 laiškų Oppenheimer Co. vokuose, jos vyresniam viceprezidentui Albinui Kurkuliui apmokant pirmos klasės pašto išlaidas firmos lėšomis, per dvi su puse valandos buvo paruošti išsiuntimui, vadovaujant Draugo fondo tarybos pirmininkui ir išdėtininkui Broniui Juodeliui.

Oppenheimer & Co. pašto mašina tą pačią dieną suantspaudavo vokus ir rytojaus dieną XII.3. Čikagos ir apylinkių lietuviai gavo Kalėdų vajuos laiškus.

Gerieji Draugo fondo Kalėdų vajuos talkininkai buvo: Aldona Totoraitienė, Felicija Kernagienė, Salvinija Milkevičienė, Viktoras Kučas, Vacys Jakovickas, Antanas Valavičius, Viktorija Valavičienė, Juzefina Ivašauskienė, Vanda Bichnevičienė, Vytas Dijkas, Rita Darienė, Salomėja Daulienė, dr. Antanas Razma, Jonas Levickas, Irena Levickienė, Anelė Šulaitienė, Mindaugas Baukus, Pranas Totoraitis, Antanas Levanas, J. Vyšniauskas, Kazys Daulys, Jonas Vaznelis, Aleksas Smilga, Raimundas Rimkus, Vytautas Juodišius, Vaclovas Momkus, Birutė Vindašienė, Irena Garunkšienė, Ona Gradinskienė ir Marija Remienė, paruošusi talkininkams kavą ir užkandžius. Visiems talkininkams Draugo fondas nuosirdžiai dėkoja. Padėką priklauso ir kun. Viktorui Rimšeliui, leidusiam panaudoti Marijonų vienuolyno patalpas Kalėdų vajuos laiškų siuntimui. Ačiū ir Oppenheimer & Co. firmai už pašto išlaidų apmokėjimą ir greitą laiškų išsiuntimą.

Reikia tikėtis, kad ir Kalėdų vajuos laiškų gavėjai nedelsdami atsilieps su Kalėdų dovana „Draugo“ spaustuves mašinos pirkimui.

Br. J.

x Naujųjų metų sutikimo pokylis, kurį rengia Lietuvių Opera, įvyks Jaunimo centre gruodžio 31 d. Pokylis pradžia 7:30 v.v. su įvairiais užkandžiais ir gaivinančiais gėrimais, o vakariene 8:30 v.v. Vakaro metu gros muz. Ričardo Soko orkestras. Nakties metu dar bus ir šalti užkandžiai. Stalus arba ir paskiras vietas prašome užsisakyti pas Naujų metų pokylio vadovą Vaclovą Momkų šiuo telefonu: 312-925-6193. Čia bus suteiktos ir visos reikalingos informacijos. Kviečiame ne tik Chicago, bet ir apylinkių lietuvius sutikti Naujus metus kartu su mūsų operos nariais. (sk.)

x Kadangi paskutinis gruodžio sekmadienis yra šv. Kalėdų diena, **Baltia Express** priiminės siuntinius Lemonto Lietuvių centre gruodžio 18 d. nuo 9 v.r. Tai paskutinė proga pasiųsti savo artimiesiems vertingą amerikietiško maisto produktų siuntinį, kuris bus pristatytas dar prieš Kalėdas. Daugiau sužinosite paskambinę nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624. (sk.)

x MAISTO SIUNTINIAI ŠVENTĖMS per TRANSPAK. Visi produktai užsienietiški. Nuo \$29 iki \$98. Du patys populiariausi — tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. Pinigai pervadami doleriais pagrintomis kainomis. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Skubieji siuntiniai — AIR CARGO. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk.)

x MAISTO SIUNTINIAI ŠVENTĖMS per TRANSPAK. Visi produktai užsienietiški. Nuo \$29 iki \$98. Du patys populiariausi — tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. Pinigai pervadami doleriais pagrintomis kainomis. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Skubieji siuntiniai — AIR CARGO. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk.)

x MAISTO SIUNTINIAI ŠVENTĖMS per TRANSPAK. Visi produktai užsienietiški. Nuo \$29 iki \$98. Du patys populiariausi — tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. Pinigai pervadami doleriais pagrintomis kainomis. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Skubieji siuntiniai — AIR CARGO. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk.)

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

MARIJOS ŠVENTĖ

Gruodžio 8 d. Katalikų Bažnyčia švenčia Švč. Marijos Nekalto Prasidėjimo šventę. Žmonės eina melstis į bažnyčią. Lietuvoje ši diena yra nedarbo diena. Kaip Šv. Raštas moko, Dievas dvasiniu būdu Mariją pasirinko Išganytojo Motina. Už dviejų savaitių jau švėsime „Ir žodis tapo kūnu“ šventę — Kalėdas. Jei Dievas taip aukštai iškelė žemės mergaitę Mariją, mes tuo labiau privalome ją gerbti kaip mūsų Globėją danguje. Mes esame reikalingi Jos globos, ypač Lietuva. Nepraleiskite šios šventės nepamirsdę į Mariją! Redaktorius

KIŠKELIUI

— Kur, kiškeli, pasidėsi Tarp sniegynų, tarp gilių? Nei žolytės, nei lapelio, Kopūstėlių nėra žalių!

Kur tik eisi — visur balta, Vietoj krūmų — stagarai. Nėra maisto, ir dar šalta... Oi, kiškeli, negerai!

— Neapleis manęs Dievulis, Vargšą kiškį Jis atmins: Kailinėlius man pasiūdins Iš šienelio pridžiuvins.

Viktorija Genytė-Šmaižienė

IDOMI KELIONĖ

Mano įdomiausia kelionė buvo į Palm Springs. Ten kur mes nakvojome, buvo „jacuzzi“ ir baseinas. Lauke buvo karšta, o namuose šalta. Ten išbuvo tris dienas. Daug plaukiojom. Buvo labai smagu.

Laura Juozapavičiūtė

MALONUS ŽODIS

Danutė išgėrė puoduką pieno. Ji dar norėjo gerti, bet mama negirdėjo. Danutė dar kartą paprašė, tada mama pripylė antrą puoduką pieno.

Aukšė Stočkutė

Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-las mokinės („Vardan tos Lietuvos“).

STEBUKLINGA EGLĖ

Kartą, toli miške, gyveno du žvėriukai: kiškis ir voveraitė. Jie buvo draugai. Jie nutarė eiti pasivaikščioti. Vaikščiojo ilgai, kol išalko. Jie surado eglę. Ji buvo kitokia nei kitos eglės, ji buvo stebuklinga. Viską, ko jiems reikėjo, jie gavo iš eglės. Po daugelio metų kiškis ir voverė paseno. Pagaliau jie mirė prie eglės, nes žinojo, kad eglę juos prisims.

Lina Beržinskaitė

Rašinėlis rašytas Dainavos jaunučių stovykloje, 1994 m. vasarą, stebuklingos pasakos rašymo konkurse metu.

DU KAIMYNAI

Gyveno dvi šeimos kaimynystėje. Abi turėjo po, maždaug, dvylikmetį berniuką. Kartą abu dėl kažko susipyko ir vienas iš jų nukentėjo, gavo gužą į pakaušį. Tas verkdamas grįžo pas tėvus skųsdamasis kaimyno berniuku. Tuoj prasidėjo teismas. Mama klausia sūnų:

— Su kuo tu mušei kaimyną?

— Su pomidoru, — atsakė tas.

— Negali būti, su pomidoru guzo nepadarysi?

— O, užmiršau pasakyti, kad pomidoras buvo konservuotas metalinėje dėžutėje.

Tėvynės
ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Suaugę lietuviai ir jaunimas mėgsta religinius simbolius, kuriuose dažnai galima užtikti ir Marijos paveikslų bei statulų. Piešė Beatričė Sturonaitė

GALVOSŪKIO NR. 26
ATSAKYMAS

12. Ginti — gena, ginė, varė = piemu gyvulius varė į ganyklą. Ginti — gina, gynė, saugoti. Kariai gynė Lietuvą nuo priešu. 2. Juosti — juosia, juosė = pasižymėjusi žmogų apjuosė gražia, tautine juosta. Juosti — juosta, juodo, darėsi juodesnis = Sidabro indai pradėjo juosti. 3. Kalbas — aštrus irankis = menininkas kalta iškalė gražią statulą. Kalbas — padaręs nusikaltimą = Teisėjas vagi pripažino kaltu. 4. Plauko — plaukas = ant galvos yra daug plaukų. — Plauko — plaukti, plaukia, plaukė = Sportininkas greitai plaukė baseine. 5. Nešauk — nešaukia, nešaukė, nekviatė = Nešauk taip garsiai, aš gerai girdžiu. Nešauk — šauna, šovė = medžiotojas nušovė stirną. 6. Juodu — įvardis = juodu išskelviavo į svetimą šalį. Juodu — juodas, juoda (spalva) = jis piešė juodu pieštuku. 7. Pasiūsiu — siūva, siuvo = aš pasiūsiu lėlei suknelę. Pasiūsiu — siūsti, siūncia, siuntė = aš pasiūsiu laišką draugui. 8. Paliesiu — liesti, liečia, lietė = Jis ranka palietė draugo sušalusią ranką. Paliesiu — lieti, lieja, liejo = aš paliesiu suvystusias gėles. 9. Palaukė — laukti, laukia, laukė = Jis palaukė namuose, kol praėjo audra. Palaukė — palei lauką = palaukė buvo pilna medžiotojų. 10. Kartis — pagalys = Jis ėjo su ilga kartimi. Kartis — kartumas = vaistų kartis nepatiko vaikui.

GALVOSŪKIO NR. 27
ATSAKYMAS

Šis pastatas pastatytas iš 224 blokų. Visas pastatas sveria 3,360 tonų.

GALVOSŪKIO NR. 28
ATSAKYMAS

157 120 122
98 133 168
144 146 109

Žiūrėkite brėžinėli su skaičiais.

GALVOSŪKIO NR. 30
ATSAKYMAI

1. Vilniaus TV bokštas yra 326.5 metrų aukščio, Vilniaus katedros varpinė — 57 metrų. (Paminklų sąvadas 1-38+169, Vilnius, 1988) 2. Casablankos konferencijoje susitiko W. Churchill'is ir F.D. Roosevelt'as. (E. Brit. 5-7, Chicago, 1968 ir L.E. 3-429, Boston, 1954) 3. JAV sostinėje G. Washingtono paminklo-obelisko aukštis yra beveik 170 metrų arba 555 pėdos. Jis pastatytas 1884 m. (The 1993 Almanac, p. 635, Boston, 1993) 4. Varšuva tapo Lenkijos karalių rezidencija nuo 1550 metų, tai yra, nuo paskutinio Jogailaičio Zigmanto Augusto laikų (1520-1572). Idomu, kad Lenkijos sostinė iš Krokuvo perkelti į Varšuvą pirmąjį impulsą davė lietuvaitė Barbora Radvilaitė. Ji ruošėsi netrukus apsigyventi Krokuvoje, gi senoji karalienė Bona labai jos — savo marčios — neapkentė; kad nereikėtų su atvykstančia lietuvaite susitikti, Bona 1548 m. vasarą demonstratyviai paliko sostinę Krokuva ir išvyko į Varšuvą. Tai buvo pirmoji karališkoji „kregždė“ iš Krokuvos kėlimosi į Varšuvą. 5. Barbora Radvilaitė apsigyveno Krokuvoje nuo 1549 m. vasario mėn. 13 d., o jos vainikavimasis įvyko 1550 m. gruodžio mėn. 7 d., nepaisant Bonos priešingo nusistatymo. (Z. Kuchowicz, Barbora Radvilaitė, 141, 161-162, 179-180, Vilnius, 1991. L.E. 33-192, Boston, 1965, A. Bendorius).

GALVOSŪKIS NR. 46
(Žiūrėkite piešinėlį)

Sujungę taškus, turėsite vaizdą, kas tarp tų taškų yra paslėpta. Parašykite, kokį laikotarpį šis vaizdelis vaizduoja ir trumpai parašykite rašinėli. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 47
(Žiūrėkite piešinėlį)

Kalėdų Senelis ilsisi, nes jo laukia dideli darbai. Vienos lituanistinės mokyklos mokiniai surado Senelio slapta poilsio vietą. Kartą, pamatę jo tuščią kėdę, prisegė prie jos didelį lapą popieriaus, prirašytą raidėmis. Parašė ir laišką: „Mielas Seneli, kai aplankysi mūsų lituanistinę mokyklą, mes Tau padainuosime dvi eilutes mums labai brangios dainos — giesmės, kuri yra sudaryta iš čia pridėtų raidžių!“ Parašė mokyklos adresą. Seneliui gal bus per sunkus uždavimys sudaryti tos dainos — giesmės tekstą, bet jums nesudarys didelės problemos, pamėginkite parašyti tekstą.

(5 taškai)

Dėl aiškumo pakartojamos raidės: t, t, i, i, e, e, e, u, u, v, v, l, a, a, y, n, m, s, s, o, d, b, r, r, z, p, a, y, r, e, m, s, u, i, e, i, e, u, s, d, p, y, n, m, s, u, i, e, i, e, i, u, t, i, t, e, i, t, e, i, t, e, t, a, v, u, v.

GALVOSŪKIS NR. 48

Vienos mokyklos mokiniai aiškėte žaidė beisbolą. Apie aiškėte vaikščiojo vienas nepažįstamas vyras. Pasibaigus žaidimui, dauguma išvažinėjo namo, tik Benius dar slampinėjo ir nesiruošė namo. Tas vyras užkalbino Benių ir kvietė jį važiuoti kartu iki jo namų. Benius jau galvojo važiuoti, nes pėsčiam tolokai. Beniaus draugas Mikas, pamatęs, kad gali Benių suvilioti, greitai pašaukė pas save. Jis sutiko Benių palydėti namo. Ir taip laimingai sugrįžo namo. Kai Beniaus tėvai klausinėjo, kodėl taip vėlai grįžo, papasakojo tą istoriją Mikas. Kaip galvojate, ką Beniaus tėvai jam pasakė? Kaip jūs galvojate apie šį įvykį? Už kiekvieną nuomonę 5 taškai.

GALVOSŪKIS NR. 49

Sudarykite žodžių laiptelius. Visi žodžiai prasideda su raide A, kiekvienas sekantis žodis turi vieną raidę daugiau, kaip prieš einantis. Kas sudarys iki 10 žodžių, gaus 5 taškus, o kas sudarys daugiau kaip 10 žodžių, gaus 10 taškų. Sėkmės!

GALVOSŪKIS NR. 50

1. Kurie du asmenys daugiausia pasidarbavo, kad mūsų eros laikas būtų skaičiuojamas ne nuo Romos miesto įkūrimo, bet nuo Jėzaus Kristaus gimimo? 2. Ką žodis „karūna“ (lotyniškai „Corona“) reiškia lietuvių kalboje? 3. Kuris kalnelis yra aukščiau jūros lygio: Šatrija ar Gologota? 4. Kiek lietuvių kalboje yra žodžių blogajam angelui pavadinti? 5. Kiek buvo apaštalų: 12, 11 ar 14? Kokie jų vardai? Už visus teisingus ir platesnius paaiškinimus gausite 10 taškų, o už trumpus ir apytikrius — tik 5 taškus. Atsiuntę kun. dr. E. Gerulis

Motinos balso neklausysi, tai šuns skūros (odos) turėsi klausyti.